

SLOVENSKI

Direktor: Rudi Janžura — Odgovorni uredniki: Sergej Vošnjak — Glasnik — Slovenske poročevalce
— Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica 4, telefon 55-22 do 55-24 — Uprava: Ljubljana, Čopova ul. 50/III, telefon 55-79 in 56-21 — Glasni oddelki: Ljubljana, Kardeljeva ulica 4, telefon 38-96 za ljubljanske naročnike 24-63, za zunanje 38-32 — Pošta: predal 23 — Tek. račun NB 601-90321-4 — Mesečna naročnina 140 din

Poročevalec

Partizanske brigade - udarna pest slovenskega naroda!

Dolenjske Toplice se skrbno pripravljajo za dostojen sprejem gostov in starih znancev

Dolenjske Toplice se mrzlično pripravljajo na veliki partizanski praznik. Kraj sam bodo temeljito preuredili. Te dni bo dograjen nov železobetonski most čez Sušico, ki bo zamenjal zasilni leseni most zgrajen takoj po osvoboditvi. Glavno cesto skozi Toplice bodo deloma asfaltirali, deloma pa obložili s kockami. Popravljajo tudi kanalizacijo in vodovod. Tudi vnanost hiš menja svoje lice, zato so poskrbeli hišni gospodari.

Prostor za slavnostne prireditve marljivo urejajo. V ta namen so postavili preko Sušice tri zasilne mostove. Urejšajo odar za »Razirgance«, ki jih bodo že drugi uprizarili v Dol. Toplicah. Prvič so jih igrali že med vojno. Vloge bodo tolmačili večinoma isti igralci kot pri prvi predstavi. Za razsvetljavo in dobre telefone

ske zveze skrbi novomeška telefonska sekcija. Po vseh obsežnih prireditvenih prostorih je že razpredena mreža reflektorjev in telefonskih postaj. Pot ob Sušici in parku do Krke, ki

je bila še pred kratkim ozka in ponekod slabo prehodna stezica, je danes lepa, skoraj dva metra široka cesta, sposobna za avtomobilski promet.

Da bo za udeležence dovolj prenočišč, skrbi posebni odbor. Kopališka uprava bo dala vse svoje prostore na razpolago udeležencem proslave. Prav tako bo na raz. ago tudi invalidski dom.

Tudi po okolnih vaseh se pripravljajo, da bodo dostojno sprejeli stare znance-partizane. Saj tudi okolni vasi hranijo mnogo spominov na dobo težkih borb, ko so odprti rok sprejemale borbe za svobodo in jim nudile vse, kar so jim mogli. Koliko starih poznanstev bo obnovljenih!

Popravljajo vsa pota, po katerih so hodili partizani v napad na sovražnika. V Podturbanu hite, da do tega dne postavijo pod streho novi gasilni dom, kot so obljubili.

Tako Dolenjske Toplice in okolne vasi v delu in vselem razpoloženju pričakujejo veliki dan.

REZERVNIH OFICIRJEM MESTA LJUBLJANE

Ker pripravlja Mestni komite LMS posebne mladinske brigade, ki bodo šle na proslavo desete obletnice ustanovitve prvih slovenskih brigad po starih partizanskih poteh ter prirejale spominske mitinge in drugo kakor nekdanje prave partizanske edine, pozivamo rezervne oficirje mesta Ljubljane, da se v čim večjem številu prijavijo pod odborom Zdrženja rezervnih oficirjev za vodstvo in spremstvo teh brigad. Hkrati pozivamo vse podobore družbenja, naj tudi oni stori vse, da bodo zbrali čim več prijav in naj le te takoj sproti javljajo mestnemu odboru Zdrženja.

Mestni odbor Zdrženja rezervnih oficirjev

Mestni odbor Zveze borcev Ljubljana sporoča, da sprejemajo prijave za udeležence proslave slovenskih brigad v Toplicah za podjetja, urade, ustanove itd. krajevni odbori sindikatov, za vse ostale pa terenske organizacije ZB, ki imajo v ta namen organizirano dežurno službo dnevno od 17. do 19. ure na sedežih terenskih odborov.

Stevilo udeležencev, ki bodo potovali v Toplice v soboto ali nedeljo z vlaki, kamioni in ostalimi prevoznimi sredstvi, naj sporoče tako sindikati kot terenske organizacije ZB najpozneje do sobote 6. sept. mestnemu pripravljalnemu odboru ZB Ljubljana, Resljeva 9/II. telefon 20-62, 22-23.

TUDI V KRANJSKEM OKRAJU JE PRIJAV VEDNO VEČ

Po vaseh v kranjskem okraju zanimanje za udeležbo na proslavi v Dolenjskih Toplicah iz dneva v dan raste. Prednjačijo občine Naklo, Predosje, Predvor, Senčur, Cerklje in Mavčice. Večina prijavljenih bo odšla na proslavo že v soboto polnočno oziroma zvečer.

Velika vna pri pripravih za odhod na proslavo slovenskih brigad pa seveda ni vseh raznim protijudskim elementom, predvsem kleru in njegovim podpornikom. Z odkrito besedo si ne upajo na dan, zato vztrajno širijo »medolžne« govornice, češ kaj boš med tolikimi ljudmi, saj ne boš ničesar videl. Delovno ljudstvo jim bo odgovorilo s še številnejšo udeležbo!

Da pa bo udeležba tudi organizacijsko dobro pripravljena, da ne bo nepotrebnih težav pri prevozu itd., pa morajo predvsem skrbeti krajevne organizacije ZB, ki do sedaj v tem pogledu še niso pokazale dovolj iniciative.

ČEZ 1000 OBMEJNIH KOROŠKOV PRIDE V DOLENJSKE TOPLICE

Akcija za Partizanski dan v Dol. Toplicah zajema tudi v okraju Slovenj Gradec vedno širši obseg. Razgibani so trgi, mesta in vasi. Doslej ima okrajni pripravljalni odbor že nad 1000 prijav. Iz delovnega kolektiva Gradis Vuzenica jih bo šlo 100, iz Lesne industrije Pameče 20, iz Dravograda 203, iz Slovenjegrada 300, iz Prevalj čez 200, samo iz malega rudarskega naselja Leše čez 60. V Mislinji se je prijavilo precej, visoko na Pohorju živčih starih sodelavcev naših brigad — kmetov in drvarjev, skupno ima ta kraj čez 100 prijav. Tekstilci iz Otiškega vrha se bodo odzvali s 50 člani kolektiva. V Dolenjske Toplice se odpravljajo tudi godba »Svoboda« iz Slovenjegrada, pevski zbor iz Smartna pri Slovenj Gradcu, pevski zbor iz Črnc, folklorna skupina SKUD »Prežihov Voranc« iz Raven na Koroškem in njihova godba na pihala.

JUGOSLOVANSKA NOTA DJERDAPSKI ADMINISTRACIJI

Šipski prekop bo upravljala samo Jugoslavija

S 1. X. 1952 bo Jugoslavija odvzela to pravico začasnemu odboru, ker že od leta 1945 ne plačuje predpisane odškodnine — Jugoslavija bo zagotovila neovirano plovbo, obenem pa ne bo več trpela gmotne škode

Beograd, 5. sept. (Tanjug).

Jugoslovanska vlada je po svoji delegaciji obvestila z noto z dne 2. septembra začasni odbor za vodstvo djezdapske administracije, da od 1. oktobra 1952 odvzema začasnemu odboru pravico do izkoriščanja in upravljanja prevoza po Šipskem prekopu in do zaračunavanja taks za ta prevoz. Jugoslovanska vlada omenja v noti, da djezdapska administracija od 1945 ne plačuje zakupnine 70.000 švicarskih frankov na leto, s čimer je škodovala Jugoslaviji za okrog 500.000 švicarskih frankov.

Od oktobra 1952 naprej bo prevoz z vlačilci, vstevši zaračunavanje in pobiranje taks, v izključni pristojnosti Jugoslavije, s čimer bo se naprej zagotovljena neovirana mednarodna

plovba. O svojem sklepu je jugoslovanska vlada obvestila vsa tuja inozemska zastopstva v Beogradu.

Zaradi podvodnih skal in ozke struge Donave je plovba na djezdapskem odseku znatno težja kot na ostalih delih te reke. Da bi bila olajšana plovba na ozemlju Jugoslavije, je bil izkop Šipski prekop, skozi katerega plovejo ladje s pomočjo lokomotivskih vlačilcev. Na podlagi pogodbe, ki jo je podpisala Jugoslavija z bivšo mednarodno Donavsko komisijo junija 1934, je bilo izkoriščanje in nadzorstvo nad lokomotivskimi vlačilci v Šipskem kanalu ter pobiranje taks za vlačilce prepuščeno djezdapski administraciji, ki se je zavezala, da bo plačevala Jugoslaviji na račun zakupnine za vlačilce na leto 70.000 švicarskih frankov. Do

aprila 1941 je Jugoslavija to zakupnino redno prejemala.

Začasni odbor za upravljanje djezdapske administracije, ki je bil imenovan 1945 iz zastopnikov Jugoslavije in Rumunije, pa ni plačeval te zakupnine, čeprav je bil obvezan po pogodbi iz 1934. Od začeta svojega poslovanja pa se je posluževal pravice, ki izhajajo iz te pogodbe, ter je predpisoval in pobiral takse za lokomotivske vlačilce v Šipskem prekopu.

Tako je nastal na tem odseku Donave, ki bi ga morali po Donavski konvenciji skupno upravljati Jugoslavija in Rumunija, popolnoma nenormalen položaj, na katerega je jugoslovanska vlada dvakrat opozorila rumunsko vlado in izjavila da bo morala storiti ukrepe za zaščito ekonomskih koristi svoje države. Po svoji delegaciji je opozorila začasni odbor na izpolnjevanje omenjenih finančnih obveznosti. Vsa ta prizadevanja jugoslovanske vlade, ki je pokazala tudi na tem področju odnosov z Rumunijo mnogo potrpljenja, pa so bila zaman. Ne smemo pozabiti, da finansira vse instalacije in vso službo lokomotivskih vlačilcev samo jugoslovanska vlada, zato trpi veliko gmotno škodo, ker ne prejema dolžne zakupnine. Zato Jugoslavija ni mogla storiti nič drugega, kot da je odvzela začasnemu odboru pravico do upravljanja službe lokomotivskih vlačilcev.

Ceprav začasni odbor za upravljanje djezdapske administracije ne bo več upravljal lokomotivskega vleka v Šipskem prekopu, bo plovba še naprej neovirana, še več. Jugoslavija bo zagotovila zares pravilno in neovirano delovanje lokomotivskega vleka v Šipskem prekopu. Ukrep jugoslovanske vlade bo imel le to posledico, da bo potekala plovba po Šipskem kanalu normalneje kot do sedaj in da Jugoslavija, ki nosi vse breme za vzdrževanje lokomotivskega vleka, ne bo več trpela gmotne škode kot do sedaj.

Maršal Tito sprejel Juleasa Mocha in Davida Morsa

Split, 5. sept. Danes ob 9.30 je predsednik vlade FLRJ maršal Jugoslavije Josip Broz-Tito sprejel bivšega ministra francoske vlade, stalnega zastopnika Francije v komisiji za razorožitev OZN, g. Juleasa Mocha in soprogo.

Ob 11. uri je predsednik zvezne vlade, maršal Jugoslavije Josip Broz-Tito sprejel generalnega direktorja Mednarodne organizacije dela iz Zeneve g. Davida Morsa s soprogo.

Pri sprejemu je bil navzoč Gustav Vlahov, pomočnik predsednika Sveta za ljudsko zdravstvo in socialno politiko vlade FLRJ.

Jugoslovanska vojaška delegacija v Angliji

London, 5. septembra (Tanjug): Britanski vojaški svet je priredil sinoči v hotelu »Savoy« v Londonu slovesno večerjo na čast jugoslovanske vojaške delegacije, ki je pod vodstvom generalpomočnika Peka Dapčevića na 10-odnevem obisku v Veliki Britaniji. Večerje so se udeležili vojni minister Anthony Head, načelnik imperialnega generalnega štaba feldmaršal Sli, ter drugi člani vojaškega sveta.

Jugoslovanska vojaška delegacija je včeraj obiskala letalsko razstavo v Farmboroughu. Delegacija je doslej obiskala več vojaških ustanov v Britaniji, med njimi tudi Vojno akademijo, generalštabno šolo in druge vojaške ustanove.

170 novih modelov čevljev kombinata Borovo

V Borovu je bil te dni sestanek med predstavniki kombinata in predstavniki trgovskih podjetij iz vse države. Izmed 257 predloženih novih modelov je bilo odobrenih 170 modelov moških, ženskih in otroških čevljev, ki bodo prišli v prodajo že letos oz. prihodnje leto,

Tržaško sodišče je moralo oprostiti skupino Slovencev

Utemeljilo je to s pomanjkanjem dokazov — Glavnega obtoženca »niso našli«, da ne bi izvedeli, kdo je skuhal provokacijo

Trst, 5. septembra. (Tanjug): Civilno sodišče v Trstu je oprostilo Bruna Ferlugo in mladoletnega Giovannija Rauberja, ustavilo pa je postopek proti mladoletnemu Pavlu Ferlugi in Mantovaniju, pogojno pa je obsojilo Viktorja Briščeka zaradi skrivanja streliva.

Postopek proti obtoženim Slovincem z Opčin je bil uveden neposredno pred volitvami, in

sicer po izpovedbah 16-letnega Silvija Mantovanija, ki je prebival v italijanskem otroškem dnevnem zavetišču. Po njegovih izjavah so nameravali Pavel Ferlugo, Viktor Brišček in Giovanni Ravber uničiti z razstrelivom tiskarno »Otroškega mesta«. Kasneje je bil aretiran tudi oče Pavla Ferluge. Razprave se ni udeležil glavni obtoženec Silvio Mantovani, ki ga po navedbah obtožnice niso mogli najti. Sodišče je oprostilo 4 obtožence zaradi pomanjkanja dokazov in mladoletnosti obtožencev.

Zagovorniki so v zaključni besedi izrazili obžalovanje, da niso mogli najti glavnega obtoženca, ki ga smatrajo za agenta provokatorja, četudi so pristojne oblasti ob neki priložnosti dobile natančen naslov njegove bivališča v Mestrah pri Benetkah. Zagovorniki so izrazili mnenje, da bi izpovedbe

Jugoslovanska vojaška delegacija bo obiskala Grčijo in Turčijo

Beograd, 5. septembra (Tanjug): Iz uradnih krogov ministrstva za narodno obrambo se je zvedelo, da bo več višjih častnikov JLA odpotovalo 15. septembra v Atene na prijateljski obisk oboroženim silam Grčije. V Grčiji bodo ostali od 15. do 23. septembra. Ista skupina bo odpotovala 23. septembra v Turčijo na prijateljski obisk oboroženim silam Turčije.

Včeraj je prišel v Ljubljano generalni direktor Mednarodnega urada za delo g. David Morse s soprogo. G. Morse spremlja vodja programa tehnične pomoči Jugoslaviji g. Pavel Silber in pomočnik predsednika sveta za ljudsko zdravje in socialno politiko FLRJ Gustav Vlahov. V imenu slovenske vlade sta na ljubljanski postaji sprejela g. Morsa ministri dr. Jože Potrč in Tone Fajfar. Pri svetu za ljudsko zdravje in socialno politiko je bila včeraj konferenca, katere se je udeležil tudi g. Morse, ki je obrazložil pomen Mednarodne organizacije dela in se zanimal za zgodovino in strukturo našega socialnega zavarovanja in socialne politike sploh. Po konferenci je g. Morse in soprogo sprejel predsednik vlade LRS Miha Marinko.

Lokalna proslava obletnice slovenskih brigad

Zveza borcev v Velenju bo 6. t. m. proslavila 10. obletnico ustanovitve slovenskih brigad. Ob tej priliki bo gledališka skupina Delavskega društva »Svoboda« iz Velenja, ki je sestavljena skoraj iz samih članov ZB, odigrala na letnem gledališču na Velenjskem gradu igro »Brigada prihaja«. To igro je spisal domačin in opisuje zgodbo iz časov Narodno-osvobodilne borbe.

Ta lokalna proslava bo prišpevek članov ZB iz Velenja in okolice k veličastnemu prazniku ustanovitve slovenskih brigad. Na Dolenjsko bo odšlo iz Velenja okoli 300 bivših partizanov in sodelavcev. Večinoma so to rudarji in ostali delavci. Tudi kmetje iz St. Ilje, Cirkovc in Plešivca ter Graške gore se bodo udeležili proslave v Dol. Toplicah. Za prevoz bo dal rudnik na razpolago štiri kamione in dva avtobusa. Za partizanske

mamice in invalide bodo pripravljena najbolj udobna mesta v vozilih. Zanimanje za izlet na proslavo v Dol. Toplice je precejšnje. Občinski odbor ZB se trudi, da bi čimprej zbral konkretne prijave. Pri tem delu bi bilo pričačkovati čim večje pomoči sindikalnih podružnic in OF, češar pa manjka.

Da bi bila udeležba v Dolenjskih Toplicah čim večja, predlagamo delovnim kolektivom Ljubljane, da v soboto dne 13. septembra ne delajo, temveč ta dan nadomestijo pred ali po prazniku slovenskih brigad spoznavno s svojimi upravnimi odbori.

PRIJAVE ZA PROSLAVO PRAZNIKA SLOVENSKIH BRIGAD V RADOVLJSKEM OKRAJU

Pri Okrajnem odboru Zveze borcev so ustanovili močan štab, ki je uspešno izvršil vse priprave za čim večjo udeležbo gorenjskega ljudstva na proslavi v Toplicah. Ljudstvo okraja je natančno seznanjeno s pomenom tega velikega praznika. Iz vseh krajev prihajajo številne prijave. Do sedaj se jih je prijavilo največ iz Bohinja in Gorj. Tudi kovači iz Kropne napovedujejo številno udeležbo. V železarni na Jesenicah se je do sedaj prijavilo preko 1000 udeležencev, pričakujejo pa, da se bo število dvignilo na 2000.

Pri pripravi pomagajo organizaciji ZB vse ostale množične organizacije. Posebno delovni in iniciativni so člani novoustanovljenih društev »Svoboda«, ki so prijavili udeležbo svojih godb in pevskih zborov. Pričakujejo, da bo samo iz radovljskega okraja odšlo na proslavo preko 4000 ljudi. Peljala bosta dva posebna vlaka. Za udeležence z dežele in iz blejsko-bohinjskega kota bo vlak odpeljal iz Lesc, za delavce z Jesenic in Javornika ter ostale udeležence iz Doline pa z Jesenic.

Vsi udeleženci se veselo srečanja z znanci in borci iz let narodne revolucije in obnovitvi starih borbenih poznanstev iz časov težkih borb in silajnih zmag.

DOSLEJ SE JE PRIJAVILO VEČ NAD 4000 CELJANOV

V Celju se vneto pripravljajo za odhod na proslavo desete obletnice ustanovitve prvih slovenskih brigad. Zlasti živahno so priprave po podjetjih, kjer je število prijavljenцев z vsakim dnem večje. Iz tovarne emajlirane posode bo po prvih prijavah odšlo na proslavo 600 delavcev. V železarni Store se jih je do sedaj prijavilo nad 300. Tudi manjša podjetja ne zaostajajo. Mestna klavnična in tovarna sadnih sokov sta do sedaj prijavili že vsaka po 80 ljudi. Številno prijavljenih stalno raste tudi po terenih, kjer so posebno organizacije Zveze borcev in Fronte pridno na delu.

Po došedanjih prijavah, ki jih je zbral mestni štab, ki odgovarja za to proslavo, bo odšlo v Dolenjske Toplice preko 4000 Celjanov. Za njihov prevoz bo skrbelo približno 100 tovornih avtomobilov, ki jih bodo dala na razpolago razna podjetja in ustanove. Poleg tega bosta iz Celja peljala najmanj dva posebna vlaka.

Odhod prijavljenцев, ki se bodo odpeljali s tovornimi avtomobili, bo 14. septembra ob 3. uri zjutraj iz Glazije. O voznem redu posebnih vlakov pa bomo še poročali. M. B.

Alfred Krupp zopet v Essenu

Franski listi (predvsem »Le Monde« in britanski laburistični časopisi (n. pr. »Tribune«) se ne morejo sprijazniti z razvojem odnosov med zahodnimi vesilicami in Zahodno Nemčijo, posebno glede dejstva, da se bo Porurje vsak hip spremenilo v nevropski arzenal.

Pravi val ogorčenja pa je zbudil »skandal« z Alfredom Kruppom, baronom von Bohlen und Halbach, ki se je zopet vssilil v arhitektonsko čudovito vilo Hügel v Essenu, v palačo, ki je bila sedež Kruppove dinastije. Fred nürnberskim sodiščem so Kruppa spoznali za vojnega zločince, za človeka, ki je pripomogel, da je prišel Hitler na oblast in ki je podprl njegove vojne načrte. Krupp ni niti poskušal tajiti obdolžitve, ki jih je navajala obtožnica: da je v svojih podjetjih izkoristil vojne ujetnike, od katerih so le redki ucažili svobodo, da je osebo popisal ukaz o zgraditvi tovarne v sklopu taborišča v Auschwitzu, kjer so našli smrt tisoči in tisoči Židov, da ga je zato Hitler nagradil l. 1943 z dekretom, s katerim je Alfred Krupp postal neomejeni gospodar vsega premoženja družine Krupp in s tem močnejši kot sta bila njegov oče in ded...

Za svoje zločine je bil Alfred Krupp obsojen na 12 let težke ječe, ki naj bi jih kot vojni zločince prejel v Jeli Landsberg. Toda lani je ameriški visoki komisar MacCloy — Alfreda Kruppa »pomilostil«. Krupp je bil zopet prost... Po naritu zahodnih vesilic, ki ga morajo sedaj potrditi še zahodnonemške oblasti, pa bo Alfred Krupp von Bohlen und Halbach dobil nazaj vse nepremičnine kot so hiše, posestva, ladje, in ladje delnice v skupni vrednosti 300 milijonov mark (vsaj 24 milijard mark — če ne več!). Foleg tega pa bo Alfred Krupp dobil še povračilo za svoje ostalo premoženje (železarne, jeklarne in premoženje) v znesku 360 milijonov mark (čez 30 milijard dinarjev!), to vse po določilih zavezniškega zakona št. 27, ki govori o dekaritalizaciji nemške industrije.

Kompensacija — ki seveda ni v skladu z razsodbo nürnberskega sodišča — bo izvedena v obliki delnic, s katerimi pa Krupp ne bo mogel sodelovati v upravnem svetu delničarjev oz. ne bo imel pravice voliti. Toda te delnice bodo po vrednosti enake delnicam novih družb, ki naj bi zamenjale sedanji Kruppov kombinat. Cim pa bi Krupp te delnice prodal, bi novi lastnik imel iste pravice kot drugi delničarji.

To »zavarovanje« pred Kruppom je brzko le prehodno. Pa če bi tudi ne bilo prehodno, ima Krupp vedno možnost najti »slamnatga moža«, ki bi te delnice »kupil« in potem nastopil v zboru delničarjev. To pa pomeni, da je Krupp dana možnost zopet uveljaviti svoj vpliv nad osnovno nemško industrijo, vpliv, ki je svoje katastrofalne posledice že dovolj očitno pokazal v preteklosti.

To je torej »fantastični finale«, kakor piše londonska »Tribune«, lepih zavezniških nactov, ki so jih toliko razglasili po svetu, češ da bodo z njimi napravili konec moči poruških taronov, na katere pade odgovornost za vse, kar je napravil Hitler. Liberalni »Manchester Guardian« pa je popisal snubljive nemških industrijcev, ki sicer sedaj proizvajajo vagonne, tovarne, automobile, traktorje in podobno, katere pa zavezniški pripravljajo, da bodo zopet začeli proizvajati orožje. Ko se bo to začelo, pa Alfred Krupp in njegova družina ne bodo stali ob strani. Danes ima Krupp sicer manj moči in oblasti kot recimo pred 20 ali 40 leti, toda kako bo čez nekaj let, je težko povedati. V svoji mogočni vili v Essenu Alfred Krupp samo čaka...

PIREČNIKOVA MATI POJDE V FRANKFURT

„Zadeva Ivan Pirečnik“ jim je neugodna

Ameriško apelacijsko sodišče je pripravljeno obnoviti obravnavo — Komentarji zahodnonemškega tiska — Ameriški predstavniki v Bonnu praviijo, da jim je neugodno in da so proti odločitvi sodišča

Ameriško apelacijsko sodišče v Frankfurtu je pozvalo mater Ivana Pirečnika, naj pride pred sodišče in naj sodeluje v sporu o skrbništvu nad mladoletnim Pirečnikom. To sodišče je pretekli teden sklenilo, da bo Ivan Pirečnik ostal pri bivšem SS-ovcu, ki ga je med vojno odpeljal v Nemčijo.

Urad visoke komisije ZDA za Nemčijo v Memelu pri Bonnu je sporočil, da je apelacijsko sodišče visoke komisije v Frankfurtu pripravljeno obnoviti postopek v zvezi z zadevo Ivana Pirečnika, 11 letnega dečka, katerega so Nemci 1942 odpeljali v Nemčijo. Po razsodbi apelacijskega sodišča pred dvema tednoma bi moral ta deček ostati pri svojih hraniteljih.

Predsednik sodišča William Clark, ki je bil obveščen o tem, da hoče Mednarodna begunska organizacija »IRO« vložiti prošnjo za obnovo postopka, je sporočil, da bo sodišče sprejelo takšno prošnjo in vno-

vič uvedlo postopek, če bo dobilo v roke dokazno gradivo, ki bi dajalo upanje, da bo ugodno prošnji »IRO«. Pravni svetnik »IRO« Hincholif je sporočil, da bo vložil takšno prošnjo, brž ko bo imel priložnost seznaniti se z odločitvijo apelacijskega sodišča. Zahodnonemški tisk objavlja poročila o zadevi slovenskega otroka Ivana Pirečnika, ki ga spriču razsodbe ameriškega apelacijskega sodišča v Frankfurtu ne morejo vrniti njegovi materi v Jugoslavijo. »Die Welta« poroča, da so prebivalci Soštanjke zahtevali, naj bi bila sodna odločitev razveljavljena in naj bi malega Ivana vrnili njegovi materi. Münchenski časnik »Süddeutsche Zeitung« objavlja uvodnik, v katerem podarja, da so »usodo tega otroka odločile vojne strahote, doba miru pa bi morala te rane zaceliti. Časnik natanko opisuje celotno zadevo Ivana Pirečnika in poudarja, da so ga zaradi posebnih smotrov nacistične države odvedli v neko »racistično sirotišnico, medtem ko so poslali mater v koncentracijsko taborišče. »Süddeutsche Zeitung« nadalje piše, da je beograjski tisk reagiral na razsodbo ameriškega apelacijskega sodišča v Frankfurtu: razmeram primerno. — Beograjski tisk imenuje razsodbo sodišča »po-

govni materi. Münchenski časnik »Süddeutsche Zeitung« objavlja uvodnik, v katerem podarja, da so »usodo tega otroka odločile vojne strahote, doba miru pa bi morala te rane zaceliti. Časnik natanko opisuje celotno zadevo Ivana Pirečnika in poudarja, da so ga zaradi posebnih smotrov nacistične države odvedli v neko »racistično sirotišnico, medtem ko so poslali mater v koncentracijsko taborišče. »Süddeutsche Zeitung« nadalje piše, da je beograjski tisk reagiral na razsodbo ameriškega apelacijskega sodišča v Frankfurtu: razmeram primerno. — Beograjski tisk imenuje razsodbo sodišča »po-

dlo, nečloveško in brezsrčno — pripominja časnik, »in piše, da je ta razsodba v nasprotju s slehernim demokratiškim in človeškim pojmovanjem ter krši načela osnovnih človeških pravic OZN — in k temu zares nimamo kaj pripomniti.« Časnik piše na koncu, da se da sklepati po ponašanju ameriških krogov v Bonnu, da jim je celotna zadeva neugodna in da se le-ti prizadevajo, da bi se vse izteklo tako, kakor zahteva mati Ivana Pirečnika. V zasebnih razgovorih poudarjajo, da se strinjajo z mnenjem sodnika Filgooma, ki je bil za to, naj vrnejo otroka njegovi materi.

Odločitev ameriškega sodišča je v nasprotju z osnovnimi načeli človečnosti

Pismo centralnega odbora ZB ameriškega visokemu komisarju v Zahodni Nemčiji

Beograd, 5. sept. Centralni odbor Zveze borcev Narodnoosvobodilne vojne Jugoslavije je poslal visokemu komisarju ZDA za Nemčijo protest sledeče vsebine: »Taka odločitev ameriškega sodišča pomeni sankcioniranje nacističnih zločinov, storjenih v naši državi, in je našim narodom tem bolj nerazumljiva, ker prihaja od sodnikov, ki pripadajo narodu, ki se je boril proti fašizmu in njegovemu nasilju. Razsodbe ameriških sodišč nimajo opore niti v pravnem pojmovanju kulturnih narodov, niti v splošno veljavnih pravnih predpisih, marveč so v očitnem nasprotju z osnovnimi načeli človečnosti. Omenjene razsodbe so v nasprotju tudi s črko in duhom zakona št. 11, na podlagi katerega so bile iz-

dane, s statutom Mednarodne organizacije za begunce ter zakoni ZDA in obveznosti vlade ZDA. Našim narodom je nerazumljivo stališče omenjenih sodišč, ki utemeljuje svoje sodbe z boljimi gmojnimi pogoji, ki bi jih baje imeli mladoletni Ivan pri svojem skrbniku — SS-ovcu. Državna in družbena ureditev v FLRJ daje posebno zaščito otrokom, zlasti pa otrokom padlih borcev, ki dobe poleg drugega tudi razne materialne in denarne dajatve. Mati Ivana Pirečnika prejema poleg svoje redne plače kot vdova padlega borca tudi rodbinsko invalidnino, z vrnitvijo otroka pa bi dobila tudi zakonito pravico do posebne otroške doliade, ki že sama na sebi zadošča za vzdrževanje otroka. Otroci pa liih

borcev v Jugoslaviji dobivajo tudi posebne stipendije in druge ugodnosti pri šolanju.

Zveza borcev Narodnoosvobodilne vojne Jugoslavije, organizacija, ki ima 1.500.000 članov aktivnih udeležencev v narodnoosvobodilni borbi Jugoslavije, zahteva, da zastavi visoki komisar ZDA za Nemčijo ves svoj vpliv in svojo pravico, da se popravi težke posledice te sodne krivice, in zahteva, da se obnovi postopek ter izda sodba, da je treba otroka Ivana Pirečnika vrniti njegovi materi in domovini.

Jugoslovanski glasbeniki bodo sodelovali na mednarodnem natečaju v Zenevi

Beograd, 5. sept. Sest mladih jugoslovanskih glasbenikov bo sodelovalo na letošnjem mednarodnem glasbenem natečaju, ki je vsako leto v Zenevi od 25. septembra do 5. oktobra. To so Olga Jovanović, pianistka iz Beograda, Branko Pajević, violonist iz Beograda, Zvezdana Basić, pianistka iz Zagreba, Ema Kovačić-Stejner, pianistka iz Zagreba, Sonja Drakler, mezosopranska, članica ljubljanske opere, in Jelka Stanić-Krek, violonistka iz Ljubljane. Letos se je za natečaj v Zenevi prijavilo mnogo večje število tekmovalcev kot lani. Tekmovalo bo 311 mladih glasbenikov iz 31 držav, med tem ko jih je bilo lani 218. Zanimivo je, da bo letos večje število žensk kot moških. Samo za klavir se je prijavilo 118 tekmovalcev. Prva nagrada tega natečaja znaša 1000 švicarskih frankov in zlato uro.

»ZDA naj omogočijo uvoz iz Evrope«

Frankfurt, 5. sept. (Reuter). Zahodnonemški podkancler Blücher Franz je se dni izjavil, da bi bilo za Evropo ugodnejše, da bi jih dali boljše možnosti za izvoz v ZDA kot da sprejema ameriško finančno pomoč. Blücher je v svojem govoru ob otvoritvi frankfurtskega jesenskega velesejma dejal, da so največja zapreka za evropski izvoz v ZDA visoke carine te države. Izjavil je, da bi bilo nujno zboljšati organizacijo evropske plačilne unije, svobodne fluktuacije in plačil med državami. Blücher je zatem poudaril, da je zašla nemška trgovina v težave.

Na frankfurtskem velesejmu sodeluje to jesen 40 evropskih in nevropskih držav, med njimi tudi Jugoslavija.

Kitajska uganka ①

Ali obstajajo nesoglasja med Mosko in Pekingom?

Razgovori med pekinško delegacijo in moskovskimi voditelji so zaviti v tajnost, tako da je vse, kar se piše o poteku moskovske konference, bolj ali manj ugibanje. Ta nejasnost bo odpravljena šele čez čas, ko se bo iz samega poteka dogodkov moglo sklepati, kaj so se kitajski in sovjetski državniki pogovarjali v Kremliju.

Med vsemi vprašanji ki jih pretresa svetovni tisk, je v ospredju razglabljanje, ali obstajajo neke razlike med Mosko in Pekingom, in če obstajajo, kje in kakšno so ta nasprotja in kar je najzanimivejše: ali ta nesoglasja lahko pripeljejo do preloma med Kitajsko in Sovjetsko zvezo.

V grobih obrisih se nam glede teh vprašanj kaže dveh mnenj, ki sta — predvsem glede azijskih vprašanj — dokaj različni: britanski laburistični krogi so mnenja, da obstajajo že od vsega začetka ostra nesoglasja, ki jih na Zahodu nikakor ne bi smeli zanemarjati. Na tej osnovi vodijo laburisti tudi svojo »azijsko politiko« (priznanje Mao Ce Tungove vlade, odrekanje kakršnih koli pravic vladi na Formozu, ne prevleko navdušenja za razvoj dogodkov v Koreji), kar je obenem tudi nekaj vogelni kamen laburistične svetovne politične koncepcije, kateri se vsaj do neke mere približujejo tudi realisti iz konservativnih krogov. Na drugi strani pa trdijo predvsem ameriški desničarski krogi, da taka nasprotja med Pekingom in Mosko sploh ne obstajajo, zaradi česar mečejo sovjetsko in kitajsko politiko v isti koš z vsemi posledicami, ki jih ima takšno mnenje za razvoj odnosov ne samo v Aziji, pač pa po vsem svetu.

Možnost »konflikta« med Sovjetsko zvezo in Kitajsko

Če približe pogledamo na to »razpravljanje«, lahko ugotovimo, da se problematika suče okrog vprašanja, ali je možen oziroma nemožen »konflikt« med Sovjetsko zvezo in Kitajsko. Argumenti, ki »podpirajo« prvo mnenje, slonijo v glavnem na nacionalni osnovi, na dokazovanju nesoglasij med Rusi in Kitajci glede gospodarskih prednosti v Mandžuriji, glede pristanišč Port Arthur in Daljni, glede čančunske železnice, glede vpliva v Sinkiang, glede bremen, ki ga nosijo Kitajci v zvezi s korejsko vojno in podobno. Ta nesoglasja, ki se našajajo na državno suverenost in na nacionalne težnje, so nekoliko na površju in zato bolj otipljiva ter bolj izpostavljena kritiki. Vendar so ta nesoglasja v tej ali drugi obliki laže rešljiva in morda trenutno ne predstavljajo večje ovire, da bi med Mosko in Pekingom ne moglo priti do »priateljskega sporazuma«. To pa bi pomenilo, da so ta »vidna« nasprotja v sedanjih razmerah drugorazrednega značaja in da Stalin lahko pridobi Mao Ce Tung na svojo stran, ko poudarja potrebo po »tesni in nerazdružljivi« povezavi Sovjetske zveze in Kitajske v skupni borbi proti zahodnim vesilicam.

Skoraj gotovo je pri iskanju razlik med Mosko in Pekingom važnejši faktor težnja Mao Ce Tung, da postane neodvisen od ukazov Kremlija, za kar govori predvsem njegov vzpon na oblast na Kitajskem. Iz življenjskega pisa Mao Ce Tung in iz poročil ljudi, ki so sedanega kitajskega voditelja dobro poznali, je razvidno, da je Mao Ce Tung postal še največje, ne ruske partije samostojno, t. j. brez podpore Kominterne, ki je imela sicer popolno nadzorstvo nad vodstvi inozemskih partij. Mao ni nikoli užival posebnega zaupanja Moskve in prav za-

radi tega je nastal problem »dvojnega« vodstva in dveh voditeljev »svetovne revolucije«, kar je gotovo nekaj novega in nenavadnega posebno še, ker je Mao Ce Tung gotovo zgodovinska osebnost, kateri tudi Mosva ne more odreči pomena.

Nekatere podrobnosti bi laže osvetlile ta moment, ki ga ni vredno prezreti. Preden je Mao Ce Tung postal vodja kitajskega politburoja, so to mesto zavezeli štirje drugi Kitajci; kako in zakaj so bili ti ljudje postavljeni in ostavljeni s tega mesta, lahko pojasni marsikatero »kitajsko uganko«. Stiri vodstva kitajske partije so bila namreč postavljena iz taktičnih ozirov, ki jih je imela Moskva, in iz istih ozirov so bila tudi odstavljena. To pomeni, da ni šlo za »kitajski razvoj« pač pa za razmere, ki so se dogajale zunaj Kitajske, t. j. v Moskvi. Ustanovitelji kitajske partije je bil Cen Tu Hsiu, ki je razglasil politiko »enotne fronte«, katero je diktila Moskva v letih 1920—21 in ki se je v Evropi oblikovala v sodelovanju komunistov z levim krilom socialnih demokratov. Na Kitajskem je bilo to razdobje sodelovanje komunistov s Kuomintangom. To vodstvo je bilo odstavljeno leta 1927 v skladu z linijo, ki jo je tedaj vodil Stalin v skladu z notranjimi potrebami Kremlija; sredi leta 1927 je Stalin prelomil z »desnim« krilom (Buharin, Rikov) in namesto »desnega« so v vsej Kominterni prišli na vodstvo »leva«. Ta »sprememba« v Moskvi je vplivala tudi na razmere v kitajski partiji: najprej je prišlo do »prehodne dobe«, nakar so bili vzporedno z enakimi spremembami drugod (n. pr. leta 1929 v Nemčiji — H. Neumann, v Franciji — Barbé, v CSR — Guttman) ustoličeni na vodstvu kitajske partije levi ekstremisti z Li Li Samom na čelu.

»Generalna linija« na Kitajskem

Toda kakor je že l. 1931 prišlo do ponovnih sprememb v vodstvih evropskih partij, tako je enaka usoda doletela Li Li Sana. V tej vzporednosti in odvisnosti od Moskve je ključ za marsikatero nejasnost, ki jo sicer pripisujejo kitajskim razmeram. Li Li Sana je na vrhu kitajske partije zamenjala »zmenjane« struja, ki ji je načeloval Van Min, človek, ki je bil kot prejšnji voditelj, popolnoma odvisen od moskovskih direktiv. Do tod je zgodovina kitajske revolucije le mehanična kopija kremelske »generalne linije«. Tedaj pa se je ta »generalna linija« na Kitajskem pretrgala, kar pripelje do povsem drugega razvoja, kot ga poznamo pri mnogih drugih partijah.

Van Minov centralni komite, ki je imel svoj sedež v Sangaju, je bil izpostavljen hudemu preganjanju in s tem tudi razbit. Ostanke vodstva so se pozneje zatekli na »osvojen« ozemlje v južnem Kiangsiu, ki so ga med tem ustvarili in organizirali Mao Ce Tung, Cu De in ostali njegovi privrženci. Sedež kitajskega CK in politburoja so potem iz Sangaja preselili v oddaljene hribe in Kominterni ni niti mogla preprečiti odstopa svojega zaupnika Van Mina, pač pa je morala samo se sprejeti na znanje, da so kitajski komunisti na svojo roko izbrali novo vodstvo. Kominterni je s tem izgubila nadzorstvo in pregled nad delom kitajskih komunistov. Slo je dejansko za upor proti Moskvi in njenim emisarjem, t. j. za zgodovinski obrat z izrazitimi posledicami. Moskovska »dolga roka« pa ni bila tako dolga, da bi lahko posegla v dogodke, ki so se odvijali sredi kitajskih gora. Mao Ce Tungov »upor« je ostal — nezakovan.

(Nadaljevanje pride)

WOLFGANG LEONHARD:

Videz in resnica v Sovjetski zvezi

Boljševiki so na začetni stopnji socialistične graditve bili mnenja, da je potrebna osrednja državna uprava industrije, vendar pa so si hkrati zastavili nalogo, da v nadaljnjem socialističnem razvoju nenehno razširjajo delavsko kontrolo ter naposled vodenje proizvodnje in razdeljevanja proizvodov prepustijo izključno izvoljenim zastopstvom delavcev in nameščencev.

IZPREMEMBE V OBRATNEM VODSTVU

Za ves nadaljnji razvoj — o vzrokih bomo govorili kasneje — je značilno nenehno zmanjševanje vpliva delavcev v obratu in v gospodarstvu. Pravice po državi imenovanih voditeljev obratov so se čedalje bolj širile, delavske svete za kontrolo pa so sklicevali čedalje redkeje. Vodstvo je čedalje bolj prehajalo na »trojke«, na obratnega ravnatelja, partijskega sekretarja in sekretarja strokovne organizacije v obratu.

Končno so bile pravice obratnega sveta uradno okrnjene. Ta razvoj je posebno naglo napredoval po uvedbi prve petletke leta 1927. Nastajajoča birokracija je spretno izkoristila razne pomanjkljivosti in izvoljenih odborih, da bi opravičila oblast po državi imenovanega obratnega direktorja.

Medtem ko so torej v prvih letih po revoluciji boljševiki stremeli za tem, da bi okrepi vpliv delavcev in onemogočili birokratsko premoč obratnega direktorja, je Stalin kasneje razglasil v svojem govoru na

5

prvi zvezni konferenci »funkcionarjev socialistične industrije« 4. februarja 1931 nasprotno: »Če si direktor kakega obrata, se vrtikaj v vse zadeve in se spuščaj v vse podrobnosti...« V svojem govoru na posvetovanju gospodarstvenikov 23. junija 1931 pa je dejal: »Ne pozabite, da postavljamo danes mi sami delavcem določene zahteve. Od njih zahtevamo delovno disciplino, vztrajno delo, tekmovanje, udarnostvo...«

Kaj bi morda mogli delavci zahtevati od obratnega direktorja, ki ga imenuje država, v govoru ni bilo omenjeno. Rečenica, da imamo »mi« (s čimer so bili očitno mišljeni »funkcionarji socialistične industrije«) pravico, postavljati delavcem zahteve in od njih zahtevati vztrajno delo, je pomembno priznanje. V Sovjetski zvezi imajo torej od delavcev ločen, višji sloj, ki more po volji postavljati delavskemu razredu določene zahteve!

Moč gospodarskih voditeljev in obratnih direktorjev je med prvo in drugo petletko tako narasla, da so bili leta 1937 tudi uradno odstranjeni zadnji ostanke sodelovanja zastopnikov kolektivov in strokovnih organizacij pri vodenju obratov. »Trojke« so leta 1937 razglasili za »nezdružljive z načeli vodenja sovjetskega gospodarstva« in jih odpravili. Vodstvo obrata je prešlo izključno na obratnega vodjo, ki je povsem odgovoren za obrat in ima pravico odločanja o vseh obratnih zadevah. Delavci in nameščenci nimajo več niti najmanjše pravice, da bi soodločali v obratnih zadevah.

Od začetka štiridesetega leta to načelo (sovjetski izraz za to je »jedninačanje« — samovlada enega človeka) ne samo priznavajo, temveč celo uradno označujejo za najvažnejše načelo v vodenju socialističnega gospodarstva. Tako n. pr. beremo v »Osnovah sovjetskega državnega prava«, ki so izšle leta 1947 v Moskvi v založbi ministrstva za pravo-

VODJA IN SPREMSTVO

sodje ZSSR: »Najvažnejše (!) načelo socialistične (!) organizacije dela je samovlada v vodstvu delovnega procesa.«

To načelo samovlade enega samega človeka ne velja le za posamezne obrate, temveč je temeljno načelo v vodenju vsega današnjega sovjetskega gospodarstva.

Sovjetski »znanstvenik« Ljapin piše v svoji razpravi »Socialistična organizacija družbenega dela« takole: »Temeljno načelo individualnega vodstva se pri nas izvaja na vseh področjih narodnega gospodarstva od spodaj navzgor. Minister, vodja glavne uprave, predstojnik železnice, obratni direktor, vodja oddelka v tovarni, mojster, brigadir, vsi poveljniki proizvodnje, veliki in mali, so v svojem območju voditelji z vsemi pravicami.«

Kako daleč segajo pravice in pooblastila obratnih vodij, je razvidno iz odstavka »O vodstvu v sovjetski industriji« v že omenjenih »Osnovah sovjetskega državnega prava«. Na strani 264 te knjige lahko beremo: »Vodstvo enega samega človeka v industriji pomeni, da stoji na čelu obratov in gospodarskih organov posamezni voditelj, ki so jih imenovali pooblašteni državni organi in ki imajo vsa pooblastila, potrebna za uspešno dejavnost obrata in gospodarskih organov. Ti predstojniki so voditelji z neomejenimi pooblastili ter uživajo visoko zaupanje države. Hkrati imajo polno odgovornost za uspešno dejavnost obratov, ki jih vodijo. Obratni direktor je odgovoren za disciplino v obratu, za nenehno zviševanje delovne storilnosti, za kakovost proizvodnje, za izpolnitev gospodarskih načrtov. Vodstvo po enem samem človeku je neizogiben, obvezen pogoj za vodstvo v socialistični industriji, ker je osnova za individualno odgovornost voditelja.«

Ves sovjetski gospodarski stroj je torej podoben eni sami velikanski piramidi »poveljnikov v gospodarstvu«, ki imajo neomejena pooblastila, medtem ko so delovni ljudje brez vsakih pravic ter na milost in nemilost izročeni tem poveljnikom.

V osmih mesecih več kakor prej celo desetletje

popravljenih stavb v Ljubljani

Po proračunu ljubljanske mestne občine bo imela letos Uprava nepremičnin (iz namenjanih v pod.) 23.239.000 din bo prejela v obliki dotacije od mesta. Če vemo, da upravlja ta mestna ustanova s samostojnim financiranjem okrog 1000 večstanovanjskih stavb, ki jih ni v glavnem že dobro desetletje nihče vzdrževal, kakor bi bilo potrebno, tedaj je jasno, da teh dobrih 47 milijonov ni mnogo glede na dejanske potrebe; tem manj, ker gre velik del lastnih dohodkov te Uprave za izdatke, ki nimajo s čistim vzdrževanjem stavb mnogo skupnega (za plače hišnikov, razne odvose itd.).

Ta dejstva nalagajo Upravi nepremičnin veliko varčnost in smotrno uporabo za vzdrževanje stavb namenjenega denarja. Trenutno ne razpolagamo z dokazi, ki bi opravičevali tu in tam pojavljajoče se govore o slabem delu nekaterih remontnih podjetij in njihovih »groznih računih«. Zato naj se danes omejimo le na to, koliko denarja je navedena uprava letos že porabila za vzdrževanje in kaj je z njim dosegla.

Po nekakšni splošni oceni je storila ta uprava letos samo doslej za vzdrževanje stavb več, kakor je bilo storjenega v tem oziru celo desetletje prej. Ta splošna ocena morda ne drži popolnoma, vendar vidi lahko vsakdo, da je letos v tem oziru v Ljubljani precej drugače; po-

sebnost se zato, ker ne obnavlja zgradb samo Uprava nepremičnin, temveč jih obnavljajo tudi drugi, kakor pošta, razna trgovska podjetja in podobno.

O letošnjem vzdrževanem delu Uprave nepremičnin naj govore naslednje številke:

Doslej so v ta namen porabili 60 milijonov dinarjev, in sicer 40 milijonov iz zvezne dotacije, 5 milijonov iz lastnih sredstev in 15 milijonov iz dotacije mestne občine. S tem denarjem so temeljito popravili in po potrebi na novo prekrili 450 streh (torej skoraj na polovici vseh hiš, ki jih upravlja). Za to so porabili 450.000 kosov bobrovcev oziroma zareznikov, 4500 m žlebov, 1000 m odtoknih cevi, 2000 salnitnih in 12.000 eternitnih plošč. Pri raznih kleparskih delavnicah imajo naročenih še

3000 m žlebov in 1000 m odtoknih cevi, ki bodo vse prišle še pred zimo na svoje mesto, če bo le dovolj delavcev, ki jih v tej stroki precej primanjkuje. Tu ne zaleže dovolj niti lastna, manjši popravilni namenjena, na remontna delavnica uprave, ki zaposluje 40 ljudi (kleparje, krovce, ključavničarje in podobno). Za že montirane žlebove in odtokne cevi so porabili več kakor 50.000 kg ali 5 vagonov pocinkane in cinkaste pločevine in skoraj toliko pločevine je v delavnicah že v delu.

Na podlagi dosedanjih, posebnost se letošnjih izkušenj je Uprava nepremičnin izdelala triletni obnovitveni načrt za razdobje 1953/55. Po tem načrtu bodo v naslednjih treh letih popolnoma obnovili 150 fasad (vključno notranjost

stavn) in prepletkali vsa okna ter vrata predvsem v večjih stavbah, ki že desetletja niso videla barve, pa so je nujno potrebna. V ta namen bodo bržkone porabili 310 milijonov dinarjev. Če upoštevamo, da se bo moralo tudi vprašati in sedanjim najemnim predi slej premakniti z mrtve točke, tedaj ne more biti nobene bojazni za to, da tega načrta ne bi mogli uresničiti. Nasprotno! Upati je, da ga bo mogoče preseči in da se tako kmalu nihče več ne bo mogel spodbujati nad pomankljivim vzdrževanjem stavb, ki je povzročilo zadnja leta marsikomu res mnogo skrbi in — sivih las.

Povečan izvoz morskih rib

Letos so ribiška podjetja in zadrage Jadrana izvozile v Trst in Italijo okrog 110 vagonov rib. Ze do sedaj je skupni obseg lanskega izvoza presežen za 30 vagonov. — Podjetje »Riba« z Reke bo začelo, ko bodo nastopili hladnejši dnevi, izvažati v Pariz jastoge. Vozili jih bodo z letali. Računajo, da bodo letošnji jesen in zimo izvozili v Pariz 30 do 40 ton te dragocene ribe.

Montiran je sto tonski žerjav na hidrocentrali v Medvodah

Naše tovarne — »Metalna« v Mariboru, »Djuro Djakovič« v Slavonskem Brodu in »Rade Končar« v Zagrebu — so izdelale velik 100 tonski portalni žerjav, katerega je že sestavila in spravila v pogon Hidromontaža iz Maribora. Žerjav je konstruiral prof. inž. Kovacec Franc ter je poleg žerjava na Mariborskem otoku eden največjih svoje vrste v Sloveniji.

Žerjav ima dva premična »mačka«, na katerih so montirane vse dvigalne in premične naprave. Na prvem mačku so obešeni trije kavlji po 15 in 100 ton, na drugem pa dva kavlja po 33 ton, ki delujeta istočasno in vzporedno. Poleg tega ima žerjav na posebnih pomolih še dva kavlja po 10 ton.

Žerjav je uporabljal za prenašanje velikih bremen ter z njim že montirajo prvo turbino. S pomočjo žerjava so namestili tudi pomožno zapornico, sedaj pa sestavljajo glavno zapornico, ki tehta 96 ton in ki jo bodo v kratkem z žerjavom spustili v pretok.

Posebno pozornost vzbuja največji kavlji, na katerega lahko obesijo 100 ton, pri preizkušnji pa je potegnil celo 125 ton. Ta kavlji je za razliko od ostalih, ki so kovani iz enega kosa železa, sestavljen iz sa-

mih plošč. Izdelali pa so ga v Slavonskem Brodu.

Vsi motorji so opremljeni s posebnimi magnetnimi zavorniki, ki delujejo avtomatično, ko se motor za dviganje ali premikanje ustavi. V primeru, da bi med dviganjem zmanjkalo električnega toka, se zavore avtomatično zapro. S tem je odstranjena nevarnost, da bi breme samo zdrknilo navzdol.

Žerjav, ki se danes v vsej svoji gigantski veličini na svojih štirih nogah sprehaja neumorno po vrhu betonskega jezja, služi za montažo turbin, zapornic in generatorjev. Ko bo hidrocentrala gotova, ga ne bodo podirli, ampak bo ostal na svojem mestu za razna popravila, za spuščanje in dviganje pomočnih zapornic, ki jih postavljajo, kadar je potrebno čiščenje ob glavnih zapornicah in turbinah in druga dela.

Dela za dograditev hidrocentrale so v polnem teku.

Modernizacija mest v Srbiji

Pred ljudskimi odbori podeljskih mest in trgov v Srbiji je važna naloga, da ti kraji, ki v zadnjih 50 do 100 letih niso spremenili svojega lica, postanejo sodobna prebivališča. Kakšno je stanje mest in trgov ožje Srbije, dokazujejo statistični podatki. Od skupnega števila hiš v mestih in trgih je 84% prtiličnih, 8% enonadstropnih in 8% dvonadstropnih. Od teh hiš jih je nad polovica starih nad 50 let ter so tako nehigienski, da ne ustrezajo več sodobnim kulturnim potrebam. Le 30% mestnega prebivalstva dobiva vodo iz modernih vodovodov. Samo ena četrtina mest ima urejeno kanalizacijo, 23% mest sploh nima nobenih parkov. Le 50% mest ima tlakovane ulice. Nagel razvoj industrije je povzročil velik dotok prebivalstva v mesta.

Urbanistični zavod Srbije je doslej izdelal regulacijske načrte za Leskovac, Negotin, Kruševac, Novi Sad, Titovo Užice, Sabac, Čačak, Rankovce, Mladenovac, Smederevsko Palanko, Subotico, Svetozarevo in Trstenik. V zaključni fazi je izdelava načrtov za Niš, Prištino in Kragujevac. Vsi ti načrti upoštevajo razvoj mest in trgov za prihodnjih 20 do 30 let, ko se bo število mestnega prebivalstva povečalo od 1,7 na 3,5 milijona in ko bo 40% vsega prebivalstva Srbije živelo v mestih in trgih.

Nova uredba o potrošnih kreditih prinaša nove ugodnosti za potrošnike

Nova uredba o potrošnih kreditih, ki jo je predpisal Gospodarski svet vlade FLRJ, prinaša vrsto sprememb in dosega pogoje za izkoriščanje potrošnih kreditov. Te spremembe bodo omogočile, da bodo potrošniki lahko izkoristili potrošne kredite v večji meri, kakor so jih doslej. Tako na primer nova naredba zelo povečuje število in vrsto industrijskih predmetov, ki jih je mogoče kupiti na kredit, razširja pa tudi krog oseb, ki lahko izkoristijo vse vrste potrošnih kreditov, in znatno poenostavlja pogoje za odobravanje kreditov.

Dve vrsti potrošnih kreditov

Potrošni krediti se lahko dobi za nakup določenega industrijskega blaga in za plačilo izrednih stroškov ob poroki, porodu, bolezni ali smrti v družini. Obe vrsti kredita bo odobraval Narodna banka (in hranilnice), državna trgovska podjetja, ki bodo imela pooblastilo, pa bodo tudi sama neposredno odobraval kredit, oziroma industrijsko blago na kredit. S kreditom, ki ga bo odobrila banka, bo lahko potrošnik kupil kjer koli, razen v komisijah trgovin in v poslovalnicah zasebnega gospodarskega področja. Tako bo imel možnost, da bo sam izbral podjetje, v katerih hoče kupiti blago.

Novi predmeti, ki jih je mogoče kupiti na kredit

Na kredit, ki ga bo treba odplačati v enem letu, bo v bodoče mogoče kupovati tudi naslednje industrijske izdelke: volnene tkanine, (vključno ves potrebni pribor), volnena konfekcijska oblačila, plašče in površnike, posteljne odeje, žimnice, koce, polivinilne izdelke, posodo in jedilni pribor, garniture stekla in porcelana in otroške vozičke.

S kreditom, ki ga bodo morali odplačati v dveh letih, bodo potrošniki lahko kupovali štedilnike in peči, hladilnike (friziderje), kovinske postelje in žimnice, radijske aparate, kolesa (bicikle) in preproge.

V treh letih bo treba odplačati kredit, ki ga bodo dobili za nakup pohištva (v garniturah ali kosih), klavirjev in ročnih harmonik. Kredite za nakup pohištva lahko Narodna banka in hranilnice odobrijo tudi z rokom odplačila do pet let, če je oseba, ki zahteva kredit, izseljenec povratnik, zaposlen v gospodarstvu.

Zmanjšan znesek plačila v gotovini

Ko izkoristi kredit za nakup določenega blaga, je oseba, ki zahteva kredit, dolžna takoj plačati le 5% kupne cene blaga, oziroma zneska odobrenega kredita.

dita. Prej je to plačilo znašalo 10 do 30%. Za to plačilo, kakor tudi za plačilo rednih obrokov, je mogoče izkoristiti tudi industrijske bone. Potrošne kredite za plačilo izrednih stroškov v zvezi s poroko in drugim odobrijo samo Narodna banka ali hranilnice in rok plačila ne more biti daljši od enega leta, višina kredita pa ne sme znašati več kakor 15000 din.

Na menici se bo v bodoče podpisoval samo en žirant

Osebam, ki prosijo za kredit in ki so v delovnem odnosu, nadalje upokojencem in invalidom, je mogoče odobriti kredit do četrtine njihovega skupnega zaslužka ali plače, oziroma po krajini in invalidnosti v dobi, za katero se kredit odobri. Oseba, ki zahteva kredit, da direktorju kot zavarovanje blancomenico s podpisom enega žiranta in administrativno prepoved na plačo, oziroma pokojnino ali invalidnino v korist kreditorja. Dva žiranta morata podpisati menico le v primeru, ko se kredit daje drugemu osebam (zasebni poklici), ne glede na znesek in rok odplačila. V teh primerih lahko kreditor zahteva tudi druge vrste zavarovanja.

Potrošne kredite bodo lahko dobili tudi zasebniki

Potrošne kredite bodo lahko dobili delavci in uslužbenci, ki so stalno zaposleni v državnih in gospodarskih podjetjih, uradih in ustanovah, v družbenih organizacijah in njihovih podjetjih in so v to kategorijo vključeni tudi častniki, podčastniki in uslužbenci Jugoslovanske ljudske armade. Nadalje bodo lahko kredite dobili unokojenci (osebni in družinski) in invalidi, tuji državljani, zaposleni v našem gospodarstvu, in druge kreditno-sposobne fizične osebe (zasebniki).

Tudi žirant lahko izkoristi potrošni kredit

Naredba odloča, da lahko tudi žirant sam, ki je že dal podpis za neko menico, izkoristi potrošni kredit po splošnih pogojih, ki veljajo za druge osebe. To določilo je bilo potrebno vnesti v naredbo, da bi odpravili zmedo, ki je obstajala pri potrošnikih v misljenju, da žirant ne more biti koristnik kredita, kar ni bilo točno niti v prejšnjih pogojih. S to naredbo niso zaobseženi krediti za nakup kuriva (drv in premoga), ker to vrsto kreditov regulirajo posebni predpisi, ki imajo omejen rok veljavnosti.

Gospodarske vesti

Pridelek riža bo letos v Makedoniji povprečen. V kočanskem okraju se je začela žetev riža. V kratkem ga bodo začeli žeti tudi v tetovskem, kičevskem, prilepskem, struškem in ohridskem okraju, kjer so riž posejali letos prvič. Kjer so riž namakali, tam bo pridelek odličen. Drugod pa je suša znatno vplivala na donos. Pridelek riža bo v glavnem na isti višini, kakor je bil lani. Cene riža padajo in pričakujejo, da se bodo znizale od 80 na 50 din za kg.

Kilogram pšenice 18 dinarjev! Na trgih Bačke so cene pšenice pretekli teden ponovno nazadovale. V Novem Sadu je bilo mogoče dobiti kvalitetno pšenico po 2100 din za 100 kg, kar znaša za tudi za 2000 din. Dovolj je bil veliki. Najnižjo ceno so zabeležili v Bečeju, kjer je bilo mogoče kupiti 100 kg pšenice po 1800 do 1900 din. Tudi cene nove koruze, ki jo prodajajo na storiših, so šle navzdol. Tako so ponujali 100 kg koruze v storiših po 1000 in celo po 900 din.

Zanimanje tujine za naše grozdje. Za naše namizno grozdje se je zanimajo Danska, Švedska in Anglija. Te dni bodo poslali poskusno pošiljko grozdja »mederevke« na Dansko. Cena je zelo dobra.

Izvoz makedonskega grozdja. Delovne zadrage in kmetije iz južnih krajev so poslale te dni prve količine grozdja v Avstrijo in Zahodno Nemčijo. Do konca tega meseca bodo tri skupljanska izvozna podjetja izvozila v ti dve državi in verjetno tudi v Svicco okoli 250 do 300 tisoč kilogramov prvostopenjskega grozdja. Makedonski združniki izvažajo prav tako vrtnine.

Ocena italijanskega pridelka sadja in vrtnin. Po oceni italijanskega centralnega statističnega instituta bodo letos v Italiji pridelali 2,86 milijona ton krompirja, ali 1,7% več kakor lani. Pridelke paradiznika bo znašal 1,17 milijona ton in bo za 5,6% manjši, kakor je bil lani. Tudi pridelek grozdja bo manjši za 1,3%. Povečal pa se je pridelek jabolč za 13,9% in hrušk za 22,5%. Jabolč so pridelali 820.000 ton, hrušk pa 440.000 ton.

Tako dela podjetje „Tesar“

Dosegli so pomembne uspehe v organizaciji proizvodnje — Tradicija sezonskega dela se izgublja — V tesarski stroki primanjkuje naraščaja

Tesarji pri delu. Ročno orodje so zamenjali moderni stroji.

večinoma delavci, ki so več ali manj še vezani za kočček zemlje. Pozna se, da podjetju še manjka stalne delovne tradicije. Težave so posebno pri tesarjih. Težko jih je dobiti na sindikalne sestanke in nič pravega zanimanja ne kažejo za probleme podjetja. Prejšnji teden je imelo na odprtem partijskem sestanku od 80 prisotnih samo 8 delavcev kaj povedati. Toda vzporedno s preureditvijo podjetja, ko tudi tesarsko delo dobiva stalni karakter, pada število takih delavcev.

Posebno skrb za kvaliteto proizvodnje, saj se zavedajo, da edino tako lahko uspešno uveljavijo svoje proizvode. Delavski svet je na predlog upravnega odbora izdelal poseben pravilnik, v katerem se vsakemu članu kolektiva odreja njegova naloga pri delu. Sestavili so tudi komisijo za oceno kvalitete dela.

Minuli teden so prvič delili dobiček iz letošnjega prvega podjetja. Na vsakega člana podjetja je prišlo približno 7000 dinarjev. Od dobička pa so predhodno, na predlog delavskega sveta, odvojili poseben fond, iz katerega bodo nagradili tiste delavce, ki so se pri delu najbolj izkazali. Pri odrejanju dobička so postopali pametno. Predvsem so gledali, da prihranijo dovolj sredstev za lastne investicije.

Vzgoja naraščaja je poseben problem v podjetju. Za mladi kader v mizarski stroki je lahko, tu je zanimanja še celo preveč. Toda pri tesarjih gre slabše — mladina se brani te stroke. Vsekakor je temu vzrok predvsem nepoučenost. Ta poklic je še vedno kolikor toliko vezan za pojem sezonskega dela in razvrščen v grupo nižjih poklicev. Vendar temu ni tako! Tudi ta stroka zahteva celega moža, morda še bolj kot marsi-

Naša udeležba na mednarodnem velesejmu v Solunu

Na mednarodnem velesejmu v Solunu, ki bo od 8. do 28. t. m., bodo jugoslovanska podjetja, od katerih je nad 60 izvoznih, razstavljala svoje blago na površini nad 300 kv. m. Najbolje bodo zastopani strojegradnja, izdelki predelovalne industrije, razni kmetijski in živilski izdelki, izdelki lesne, kemične in tekstilne industrije, narodne umetnine in zdravilna zelišča.

Avstrijci bodo pridelali dovolj sladkorja.

Avstrijski kmetijski kmetje so letos posejali za 42.000 ha več sladkorne pese kakor lani in zato pričakujejo avstrijski gospodarstveniki, da bo doma izdelan sladkor zadostoval za njihove potrebe. Računajo, da ga bodo izdelali 165.000 t, medtem ko so ga lani izdelali le 143.000 t, pred vojno pa povprečno 157.000 t na leto.

Premije za prihranke pri gorivu in mazivu na lokomotivah

V zveznem Uradnem listu z dne 27. avgusta letos je izšel pravilnik o premijah za prihranke pri gorivu in mazivu na lokomotivah v eksploataciji jugoslovanskih železnic.

Po tem pravilniku pripadajo premije za navedene prihranke osebjem kurilnice, ki s svojim delom prispeva k dosegu prihrankov, kakor tudi strojevojem in kurjačem, ki dosežejo prihranke pri gorivu na lokomotivah, čeprav kurilnica kot kolektiv telega prihranka ne doseže.

Ce doseže kurilnica kot kolektiv prihranke, pripada njemu osebu 25% od vrednosti doseženega kolektivnega prihranka, če pa kurilnica kolektivnega prihranka ne doseže, gre strojevojem in kurjačem, ki dosežejo individualni prihranke, premija v višini 3% od vrednosti vsake tone prihranjenega goriva.

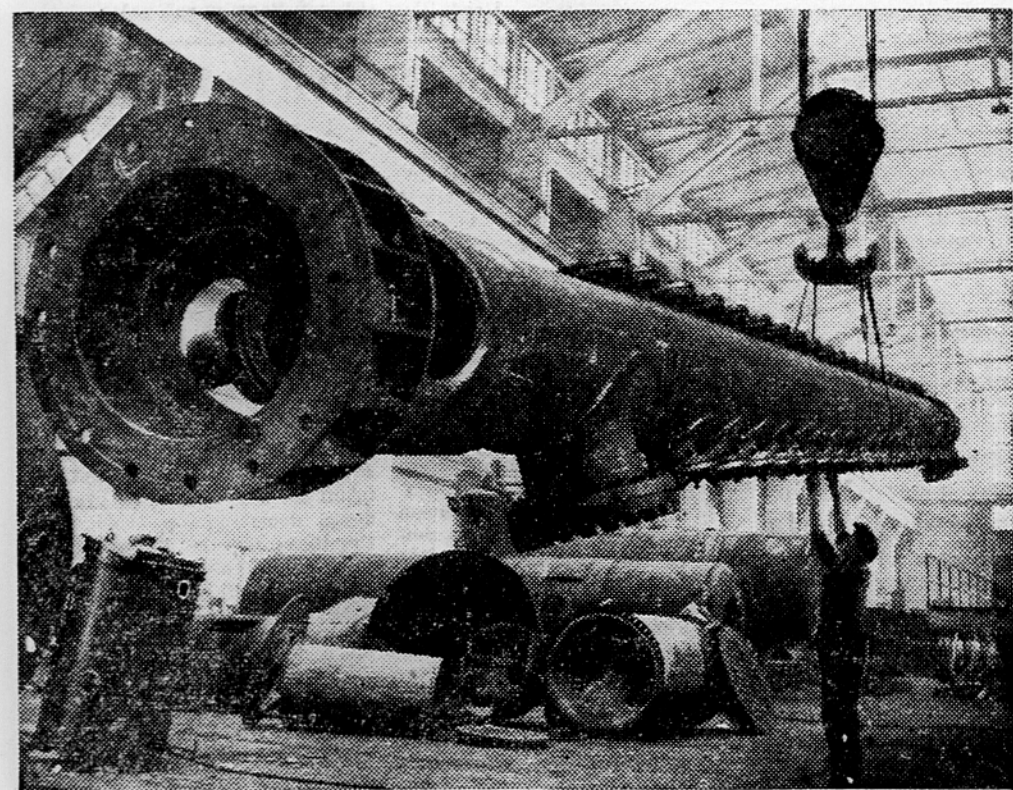
Obračunsko razdobje premij za prihranke pri gorivu in mazivu je koledarski mesec, pre-

mije po novem pravilniku pa se izplačujejo od 1. avgusta letos. Način delitve premij in druge določbe v zvezi z izvajanjem tega pravilnika bo predpisal s posebnim navodilom direktor Glavne direkcije jugoslovanskih železnic.

Tudi Grčija bo razstavila na zagrebškem velesejmu

Letos bo zastopana na zagrebškem velesejmu tudi Grčija in sicer s kolektivno razstavo. To je posledica vedno večjega zblizanja med Jugoslavijo in Grčijo, še bolj pa izboljšanja gospodarskih odnosov med obema državama. Grški razstavljalci bodo razstavili kolektivno pod vodstvom grškega ministrstva za trgovino. Razstava Grčije bo v paviljonu C na starem delu velesejma. Grčija bo razstavila prehranbene proizvode, industrijske in tekstilne izdelke, razne stroje in kemične izdelke.

M. B.

Na sliki vidimo izdelovanje opreme za degazolnažo v Dolnji Lendavi. Opreme za degazolnažo izdelujejo v Ameriki, Angliji in Nemčiji. Opremo za Doljno Lendavo pa izdeluje prvič domača Tovarna parnih kotlov v Zagrebu. Opremo je projektiral inž. Terzić iz Instituta za nafto. Strokovnjaki menijo, da bomo prihranili samo pri izdatkih, ki bi sicer šli tujim tovarnam, okrog 200 milijonov dinarjev. Največja vrednost našega izdelka pa je v tem, ker bomo v naših naftnih pralah pospešili predelavo plina in bodo tako prihranki še veliko večji. Kakor je znano, so v degazolnaži predeluje zemeljski plin v razne spojine in se tako mnogo koristnejše izkorišča, kakor če bi se uporabljal neposredno kot pogonsko sredstvo ali kot gorivo. Skupno bo tovarna izdelala za Doljno Lendavo 6 takih kolon, kakršne goraj del vidimo na sliki.

Vojni zločinci v službi Vatikana

I. Špijon v talarju

Resnica o mračniški, sovražni in krvavi politiki Vatikana do naših narodov v vsej dolgi dobi zgodovine je več ali manj prodira v svet. Posebno resnica iz naše najbližje preteklosti, ko je Vatikan vzpodbujal v svojem duhu vzgojno izmečke naše družbe, da so z vatičanskim blagoslovom počenjali najhujša grozodejstva nad našimi narodi, da so z papeževim blagoslovom požigali, ropali, posiljevali in morili pošteno ljudi. Ko so bile fašistične sile vojaško potolčene in ko si je naše ljudstvo samo in svobodno usmerilo svojo pot, takrat je pač veljalo pričakovati, da bo tudi Vatikan prenehal v tej svoji harangi proti našim narodom. Ne morda zaradi tega, ker bi človek računal pri najvišjih predstavnikih rimokatoliške cerkve vsaj na iskrico poštenja, ampak radi tega, ker je resnica o krvavi politiki Vatikana prišla v svet in bi bilo pričakovati, da imajo vsaj toliko sramu, da se bodo potuhnila in mirovala. Zal pa ni bilo tako. Vatikan je prvi pomagal pobegli reakciji, vojne zločince sprejel v svojo zaščito in jim nudil vso podporo, da so lahko takoj pričeli z aktivnim sovražnim delovanjem proti svobodi in neodvisnosti naših narodov.

Pretežnemu delu slovenskih vojnih zločincev, ki so pobegnili pred pravično ljudsko sodbo, je Vatikan nudil veliko pomoč: škofu Rožmanu, Mihi Kreku, dekanu Matiji Skrbcu, Ferdinandu Koledniku in vrsti drugih. Vatikan jim je preskrbel ugodna in »zasebna« mesta samo zato, da lahko nadaljujejo borbo proti pridobitvam našega ljudstva za koristi mednarodne reakcije, predvsem pa za koristi italijanskega imperalizma.

Eden teh milincev Vatikana je tudi dr. Franc Blatnik, upravnik Kalistovih katakombov v Rimu.

Blatnik si je kot salezijanski duhovnik z doslednim reakcionarnim delom ustvaril zaupanje nadrejenih in je postal ravnatelj salezijanskega mladinskega doma v Kodeljevem. Njegovo nadelo je bilo, da si mora vzgojiti najprej med gojenci doma nekaj fantov, ki mu bodo poročali o vseh najmanjših stvarih, predvsem pa o tem, kaj misli vsak posamezni gojencec. Tako si je ustvaril center obveščevalne službe, predvsem iz dečkov, ki jih je homoseksualno zlorabljal. Ker se je tudi kot ravnatelj mladinskega doma v Kodeljevem s svojimi radikalnimi metodami pokazal kot vzgleden salezijanec so mu poverili vodstvo nad centralnim salezijanskim konviktom na Rakovniku pri Ljubljani. Kaj vse se je počelo v mladini na Rakovniku, o tem bi se dalo ogromno napisati. Ne samo, da so jo Blatnik in njegovi enaki uničevali v moralnem oziru, ampak so jo že takrat, ko še nihče ni računal na novo svetovno vojno, pripravljali na to vojno in jo vzgajali v duhu, da se bo brez predhodkov in pomislekov borila za reakcionarne namene vojskujoče se cerkve proti interesom svojega ljudstva. Težko bi se popisalo, koliko strupa so vili prav salezijanci tej mladini, koliko narodnih izdajalcev je prav pri salezijancih prejelo osnovno vzgojo za svoje zverinsko in zločinsko izdajalsko delovanje. In prav v tej vzgoji je dr. Blatnik igral veliko vlogo.

Ko so leta 1941 napadli fašisti našo domovino, je Blatnik razširil področje svojega delovanja. Po direktivi eksekutive SLS (Rožmana, Natlačenca in drugih) je predstavljal zvezo med štabom slovenskega klerofašizma ter Vatikanom, istočasno pa še preko jugoslovanskega poslanika v Vatikanu Moskatela z emigrantsko jugoslovansko vlado in direktno z Dražo Mihajlovičem. O tem piše Blatnik svojem nekdanjemu gojencu Jožetu Koširju 14. jan. 1951, kjer med drugim pravi:

»Veliko sem potoval med Ljubljano in Beogradom, prenašal pošto, denar in pakete... Tudi v Rim, oziroma Vatikan sem potoval skoraj vsak mesec, da sem

od svetega očeta dobil kaj denarja za naše ljudi. Hkrati sem pa deloval še na drugem področju: v špionaži. Tretjega decembra 1941 sem bil v glavnem stanu Draže Mihajloviča na Ravni gori, da bi navezalo stike in da bi se začelo gibanje tudi v Sloveniji. Nosil sem tako iz Beograda kot iz Ljubljane pošto za London... Isto tako je šla vsa pošta od tam po mojih rokah...»

Ob kapitulaciji italijanske vojske so partizanske enote zajele Blatnika v Kočevju. Skušali so ga uporabiti kot posrednika za predajo belogardistov v Turjaku. Ko pa je Blatnik prišel v obkoljeni Turjak, je belogardiste vzpodbujal k še ostrejši borbi. Turjak je padel, Blatniku pa je uspelo z majhno skupino belogardistov pobegniti. Zatem ga zasledimo kot šefa

še prej italijanski policaji, kajti vseh prijavi, ki jim jih je poslal Blatnik (ki so v spisku konfidentov imeli vpisane pod šifro »Don Be«), niso niti preverjali, ampak izvršili, kar je predlagal. Ovdaj je več svojih študentov, ki so jih Italijani takoj aretirali.

Zato je razumljivo, da se je ta zločinec v talarju znašel maja 1945 skupno s svojimi »akolig« Rožmanom, Zebotom in raznimi klavci-belogardisti na Koroskem. Tu je organiziral špijonsko mrežo in širil protijugoslovansko propagando. Po dolgem proučevanju vseh dokumentov so ga končno leta 1948 tudi angleško-ameriške vojne oblasti v Avstriji spoznale za vojnega zločinca ter ga hotele vrniti Jugoslaviji, da prejme zaslužen kazni. Takrat pa je Blatnik pobegnil v sovjetsko cono Avstrije, od koder si je

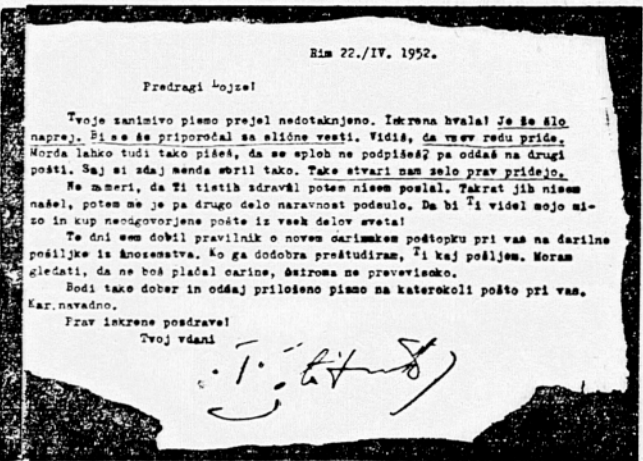
grupo je pa Blatnik kmalu izgubil, ker se je moral zagojati pred sodiščem.

V Rimu je Blatnik pričel iskati druge oblike za svoje špijonsko delovanje. Zbrati je hotel predvsem tiste, ki jih je vzgajal dolga leta v salezijanskem konviktu ali pa v belogardistični informativni pisarni v Novem mestu. Svojim bivšim gojencem in belogardistim sodelavcem je pričel pošiljati pisma, v katerih vprašuje o zadržanju in za naslove ostalih gojencev. Če je prejel na svoje pismo odgovor, je pisal takoj odposlal paket. Velikost in vrednost paketa se je raznašala po odgovoru. Cim več kletvet proti Jugoslaviji je bil, tem večji je bil paket. Kmalu za tem pa so pričela prihajati pisma, v katerih je zahteval najrazličnejše obveščevalne podatke. Vse mu je prišlo prav. Da je s klevetanjem zadostil svojemu sovraštvu do Jugoslavije in da si je kaj nabral, je pošiljal ta material naprej. V nekem pismu od aprila letošnjega leta piše Blatnik svojemu »vzgojancu« Alojzu Kulovcu med drugim: »Tvoje zanimivo pismo prejel nedotaknjeno. Iskrena hvala. Je že šlo naprej. Bi se še priporočal za slične vesti... take stvari nam zelo prav pridejo.«

Toda samo s špijažo se zločinec v talarju ni zadovoljil. Res je, da se špijonska poročila kar dobro vnovčujejo, a od časa do časa si je zahteval še večjih stvari. Rabil je žive priče o »pregnanju vere in terorju v Jugoslaviji«, ki bi hkrati pokazale, kako Blatnik skrbi za »pregnanje«. Organiziral je razne pobege čez mejo in imel zato organiziran poseben center v Gorici, ki sta ga vodila znana klerikalca Alfonz Peršolja in Ivan Krpan. Morda pa si je dr. Blatnik zaželel nekaterih svojih bivših gojencev, ki jih je vabil čez mejo ne samo iz političnih razlogov, ampak še kakšnih drugih, saj je njegova moralna pokvarjenost znana. Prav gotovo mu je poznal tatarji v Mordmu je tudi to malo pomagalo do častnega mesta direktorja Kalistovih katakombov. Vse po načelih Vatikana: čim bolj si propadeš, tim večji zločinec si, tem boljši si za delo proti svobodi in napredku in tem večje imej priznanje!

izposloval potrebne dokumente za odhod v Rim. Kmalu po prihodu ga je Vatikan nagradil z njegovo zločinsko delovanje — podelil mu je zelo častno in donosno mesto ravnatelja Kalistovih katakombov.

Ze leta 1946 je Blatnik vzpostavil kontakte s svojimi misljeniki v ljubljanski škofiji, da bi organiziral špijonsko mrežo. In pri Pustovih pred škofijo so se sestali Lenič, Simenc, Contala. Pust ter poslušali špijonske direktive dr. Blatnika, ki jih je prinesel belogardist Strniša. Seveda tudi g. Vovk o tem sestanku ni bil neobveščen. To

Faksimile pisma

domobranske propagandne pisarne v Novem mestu in vojnega kurata. Skupno s svojimi kolegi v talarjih, razvpitimi zločinci Wolbangom, Babnikom in drugimi je ustanovil informativno pisarno, ki je bila sedež klerofašistične in gestapovske obveščevalne službe. Sam je zasledoval zapornike in jih redko pretepal, vzpodbujal bele zločince k neizprosnosti borbi in ubijanju partizanov ter njihovih svojcev in pripadnikov. Belogardistični podpolkovnik Dežman ga je ocenil kot edino resnega političnega delavca med domobranci. Dobro so ga cenili

PISMA UREDNIŠTVU

ZAKAJ JE KAVARNA »EMONA« FINANČNO SKRAHIRALA

Pred nekaj dnevi je javnost presenečena vest, da so v Ljubljani zaprli kavarno »Emona«, ker je zasla v finančne težave. »Ljubljanski dnevnik« je objavil o tem poročilo, v katerem nekako posredno vali krivdo na MLO, čes da ni kril primanjkljaja menze. Meni, ki sem star Ljubljancem in dolgoletni obiskovalec »Emona«, pa se zdi, da temu ni tako, marveč da je glavni vzrok te nemonske krize v slabi postrežbi, nad katero so se jezili skoraj vsi gostje. V »Emona« si moral dosti-krat čakati tudi po 20 minut, da se sploh kdo izmed natakarcjev in natakarcic opazil, da si tu. Dostikrat je bilo v kavarni ne nekaj gostov, toda na postrežbo so morali čakati, ker so imeli natakarcice in natakarcji pri blagajni svoj »privatni« posvet. Podobno vljudna, hitra in kulturna postrežba se je zrcalila tudi zvečer, ko so začeli kar sprito gostov zlagati stole na mize in davno pred oblastno določeno policijsko uro izganjati goste. Zato se mi ne zdi prav nič čudno, če so se gostje takega lokala vedno bolj izogibali in če so naposled izdali več za plače in režijo, kakor pa so imeli izkupička. Upam, da bo ta primer, kako je sicer obzvalovanja vreden, resen nauk ostalim gostinskim podjetjem, ki se pač morajo končno zavedati, da je doba »gazdovanjan« in pokriva-

nja deficitov na stroške skupnosti minila.

O slabi postrežbi v raznih gostinskih podjetjih je sploh veliko govora. Krivci primer je tudi v restavraciji Postojnske jame. Prav te dni so listi poročali, da prihajajo v Postojno poleg domačinov tudi tisoči tujcev. Preteklo nedeljo sem bil sam priča, kako so se tuji — koroski Slovenci in Francozi — pritoževali nad slabo postrežbo. V pritični točilnici je bilo za 20 miz pet natakarcjev in natakarcic. Mize niso bile polno zasedene, a vendar je skupina koroscev čakala več kot pol ure, da se je naposled klub ponovnim pozivom potrudila natakarcica sprejeti naročilo. Enako je bilo tudi v kolodvorski restavraciji v Postojni. Številni potniki so želeli čisto kavo. Čeprav je bil »Express-aparat« zakurjen, se dvema točalkama ni ljubilo kuhati kave in potniki so začudeno in nevoljno odhajali. Mišlim, da bi morali v tujsko-prometno tako važnem kraju kot je Postojna, je zaradi ugleda naše države vendarle skrbeti za boljše in vljudnejšo postrežbo.

Rudolf Pohorc

ZAŠČITIMO PLANINSKO FLORO

Neprecenljiva lepota naših gora — alpska flora, je zapisana skorajšnjemu iztrebljenju, če se bo nadaljevalo tako ropanje, kot se je razpelo letos. Obisk planincev v gorah je letos rekordno velik. To dejstvo je razveseljivo. Pač pa ni razveseljivo to, da komaj polovica planincev spoštuje predpise o trganju alpskih rož. Najdejo se skupine, posebno iz bratskih republik, ki so dobesedno namenjene v Alpe samo zato, da si natrgajo rož. Videli sem tri zagrebške študente, ki so natrgali prav gotovo vsak po tisoč planik. Dejali so, da jih bodo s pridom prodali, da bodo tako vsaj delno odškodovani za denar, ki so ga pustili v naših planinskih postojankah. Neka druga skupina, ki je prišla 15. avgusta v Vrata, je tam spraševala za Tose, ki je znan po svoji lepi in obilni flori. Čez dva dni se je ropanje pričelo: Predvsem so ti ljudje trgali murke, zaradi njihovega prijetnega vonja. Baje bodo iz njih izdelali parfum. Očitno lahko potrdijo, da Tose sedaj nima več tako obilne flore, kot pred leti, razlika je opazna celo od sredine junija pa do danes. Planinska zveza in društva naj izdajo ostre ukrepe, kajti če se tako ropanje nadaljuje, se de-

set let v taki meri kot letos, bodo naše Alpe ostale brez svojega okrasa. Peter Pollak

BOTANIČNI VRT »JULIJANA« V TRENTI ČAKA UREDITVE

V dolini Trente odkrije turist marsikaj zanimivega. Eno teh zanimivosti in privlačnosti za slehernega turista predstavlja botanični vrt »Julijana«, ki se nahaja v razpadajočem stanju. Vrt leži nad cesto, ki veže Vrsto s Trento. Njegova lega in zamišljena izredno zanimanje med turisti. Med številnimi dragocenimi kulturami, ki jih je ohranil zob časa, izletniki predvsem ogledujejo cvetoče planike, ki se bohotijo na zgornjem delu vrta.

Turist, ki danes pride v vrt, ima občutek, da so turistični organi pozabili na njegovo oskrbovanje. Lesena korita, po katerih idilično priteka voda in oskrbuje številne gredice, razpadajo. Prav tako pa tudi vrata, ki naj bi zapirala pot nepoklicenim obiskovalcem. Vrata vrta so vedno odprta in prav bi bilo, da se vstop v vrt zabrani vsem tistim, ki imajo namen oropati ga vseh pomembnejših kultur. Turist, ki večkrat obišče Trento, lahko ugotovi, da cvetje v vrtu počasi izginja, ker ga odnašajo brezvestni obiskovalci.

Botanični vrt »Julijana« v Zgornji Trenti nedvomno zasluži večjo pozornost odgovornih turističnih organov. Njegova ureditev bi pomenila veliko pridobitev za turizem zgornje Trente, ki jo vsak dan obiskujejo številni gostje in turisti, med njimi tudi številni tuji turisti. Morda bi po ureditvi vrta kazalo uvesti minimalno vstopnino za ogled vrta, ki bi ne turist z veseljem plačal. Ali ne bi pri ureditvi vrta pomagala tudi uprava botaničnega vrta v Ljubljani s svojimi bogatimi izkušnjami. Marjan Camernik

Program simfoničnega orkestra Hrvatske v Postojnski jami

Na velikem koncertu, ki bo v nedeljo 7. sept. v Postojnski jami, bo izvajal državni simfonični orkester LRH naslednja dela: Wagnerja uverturo »Rienzi«, E. Griega suite »Berginte«, Jakoba Gotovca »Simfonično kolo«, dva Dvorakova slovanska plesa in Straussov valček »Na lepi modri Donavi«. Na koncertu v Postojnski jami, kjer pričakujejo velik obisk domačin in tujih gostov, bo dirigiral Fr. Zaun-

PRED VI. KONGRESOM KPJ

Zadružniki za VI. Kongres KPJ

V Jurjevič so imeli že v drugič odprt partijski sešnanek. Tokrat so podali obračun svojega dela in izvolili novega sekretarja.

Pri tem je omembe vredno to, da so uspeli s pravičnim delom osnovne partijske organizacije zgraditi zadružni dom, s čimer so ustvarili izvrstne pogoje za razvoj kulturnega društva »Svoboda« in ostale kulturne dejavnosti. Z zadružnim domom so pridobili tudi trgovski lokal in druge prostore za uspešnejši razvoj svoje zadruge. Dom je moderno urejen in je vreden več kot 6 milijonov din, čeprav so zanj porabili le 900 tisoč dinarjev. Vse ostalo je plod njihovega poštenega dela. Samo mladina (15 med njimi) je pri tem opravila 350 ur prostovoljnega dela.

Poročilo in razprava je v celoti pokazala, da partijska organizacija in ljudje v Jurjevič razmišljajo, kako bi se zboljšali svoje življenjske pogoje in okrepili gospodarsko dejavnost. Zlasti je bilo pri tem govora o okrepitvi nekaterih odsekov KZ, nabavi novega semenja, o pripravi za zatiranje koloradskega hrošča itd., kar naj bi bila že zdaj naloga zadruge. Obravnavali so vprašanja komunalne dejavnosti in za rešitev te se je pokazala potreba po sklicanju zborov volivcev. Sklenili so, da bodo ustanovili ljudsko univerzo, ki naj priredi več gospodarsko-političnih predavanj. Pomagali bodo organizaciji AFZ pri organiziranju gospodarskega tečaja.

Ostro so grajali zanemarljivo delo gasilskega društva in malomaren odnos do gasilnega orodja. Sprejeli so sklep, da bodo sklicali izredni občni zbor in izvolili novo vodstvo društva.

Ves potek razprave je bil zelo živahen. Zlasti so razpravljali o pripravi na VI. kongres KPJ in v zvezi s tem sprejeli medzadružno tekmovalno zvezo. V ta namen so izvolili tekmovalno komisijo in napravili razpored sestankov po vaseh, da bi s tekmovaljem seznanili vse ljudi. Imajo pa, glede na dosežene uspehe in perspektivo, vse pogoje, da dosežejo v tem tekmovalju eno izmed prvih mest. -fr.

Naši vojaki za Kongres KPJ

Kot vsa druga podjetja in ustanove, tako tudi letalci ljubljanske garnizije pridno izpolnjujejo sklepe, ki so jih sprejeli za počastitev VI. Kongresa KPJ. Ti sklepi se v precejšnji meri razlikujejo od sklepov delovnega ljudstva v civilnih podjetjih in ustanovah. Eden najvažnejših sklepov je, skrbno čuvati pridobitve narodno-osvobodilne borbe in s tem omogočiti mirno izgradnjo socializma. Naši vojaki poleg drugega tudi pridno pomagajo kmetijskim zadrugam, kakor tudi pri gradnji raznih objektov.

Vojaki vojne pošte 3112 so sprejeli obveznost, da bodo do VI. Kongresa obiskali razne delovne kolektive. Med drugimi so obiskali tudi tovarno »Zmaja« v Ljubljani in se tako seznanili z načinom izdelave baterij, kakor tudi z uspehi in težavami kolektiva te tovarne. Delavski svet tovarne »Zmaja« je omogočil obisk našim vojakom. Obratovodja tovarniš Anton Skofic je vojakom prikazal značaj podjetja in proizvodnje. Med ogledom tovarne so vojaki tudi zvedeli, da je dal delovni kolektiv skrajne napore za obnovo tovarne. Stare stroje, ki so bili dolgo časa zapušteni, so obnovili, da so kakor novi in omogočili lajšalo delo delavcev. Modernizacija proizvodnje pa znižuje cene izdelkov.

Po končanem ogledu tovarne so se vojaki toplo poslovili od delavcev in uslužbencev ter z dovoljenjem zapustili tovarno, ker so zvedeli, kako se izdelujejo baterije.

Vojaki vojne pošte 3112 se ob tej priliki iskreno zahvaljujejo za gostoljubnost celotnemu kolektivu tovarne »Zmaja«.

Josip Krušič.

Kočevski in novomeški okraj tekmuje

Okrajni odbor OF v Kočevju je poslal okrajnemu odboru OF Novo mesto predlog za medsebojno tekmovalno »počastitev VI. kongresa KPJ. Kočevci predlagajo tekmovalno zlasti v teh točkah: Kdo bo v času do kongresa pripravil več strokovnih in političnih predavanj z večjo udeležbo; v katerem okraju bodo frontovci nudili več pomoči in se v večjem številu udeleževali odprtih partijskih sestankov; kdo bo do kongresa vključil več novih članov v OF; kateri okraj bo v tem času usposobil več občinskih odborov OF za samostojno

politično delo, in v katerem okraju bodo frontovci nudili več pomoči ljudskim odborom, ter zlasti pomagali urediti sve-to pri ljudskih odborih.

Novomeški okrajni izvršilni odbor OF je po posvetovanju z občinskimi odbori OF predlagano tekmovalno v celoti sprejel in na podlagi predlogov občinskih odborov OF se dodal eno točko: v katerem okraju bodo frontne organizacije prej pobrale in odvedle vso članarino in razdelile nove legitimacije. Frontne organizacije novomeškega okraja so sklenile, da bodo to izvršile v celoti do VI. kongresa KPJ.

Poleg tega pa posamezni občinski odbori OF novomeškega okraja napovedujejo drug drugemu še tekmovalje v pripravi in udeležbi na proslavi desetletnice štirih partizanskih udarnih brigad, ter v kulturno-

prosvetnem in izobraževalnem delu. Občinski odbor OF v Zuzemberku je napovedal tekmovalje vsem ostalim občinskim odborom novomeškega okraja, kateri bo bolje pripravili proslavo in kateri bo imel večjo udeležbo na sami proslavi in Frati in Dolenskih Toplicah, dalje kdo bo imel v času do kongresa več in boljše pripravljene kulturne prireditve, ter kdo bo vključil v tekmovalje več drugih organizacij in društvo. Plenum mestnega odbora OF Novo mesto pa je poleg vseh zgoraj navedenih točk tekmovalja še sprejel obveznost, da bo organiziral do kongresa več predavanj o razvoju KPJ, do 15. septembra bodo pobrali in odvedli vso članarino in razdelili legitimacije v oktobru pa bo Fronta pripravila veliko kulturno prireditev v počastitev VI. kongresa KPJ. (r).

Reklama in socialistična morala

Ze nekajkrat se je zgodilo, da so nam razna podjetja stavila takle predlog: »Mi bomo pri vas naročili oglas in vam dali zato toliko in toliko denarja, vi pa objavite članek, kjer boste lepo pisali o nas.« To ni nič posebnega, dokler lahko podjetje kot tako res pohvalimo zaradi kvalitete proizvodnje, dobrega in demokratičnega delavskega upravljanja, visoke produktivnosti itd. Seveda niti od daleč ne zato, ker bi se dali podkupiti, temveč zato, ker taka poročila in tudi članke objavljamo že vsa leta po osebnosti in jih bomo tudi še vnaprej. S tem ne mislimo delati reklame za posamezna podjetja. Toda vsa podjetja pri nas so del splošno ljudskega premoženja in je zato prav, če naše ljudstvo ve, kako gospodarijo in delajo delovni kolektivi s podjetji, ki so last tega ljudstva samega.

Nekaj dogodkov v zadnjem času pa kaže na to, da se je v nekaterih podjetjih, oziroma vodilnih krogih teh podjetij, vgnezdila neka čudna miselnost, za katero dvomimo, da bi imela kaj opraviti s socialistično moralo.

Pred kratkim so nekateri časopisi napadli direktorja in druge vodilne uslužbence tovarne »Konus« v Konjicah. Tovariš Vinko Sumrade je v odgovor tem napadom napisal precej dolg članek o problemih v tej tovarni, v katerem brani in opravičuje direktorja in ostale uslužbence. Ni dvoma, da so nekatere trditve tovarniša Sumrade v tem članku povsem pravilne, predvsem tane, kjer opozarja na to, da neobjektivni napadi dajejo podporo reakcionarjem. Vendar pa se z opravičevanjem napak, ki se opravičevati ne dajo, mi nismo mogli strinjati in članek zato tudi nismo objavili. Na zahtevo tov. Sumrade smo ga odstopili »Ljudski pravici«, ki ga je menda v celoti objavila. Pred dnevi pa se je oglašil nekdo po telefonu iz Konjic iz tovarne usnja in povedal tole: »Mi (t. j. tovarna »Konus«) smo s podružnico »Slovenskega poročevalca« v Mariboru sklenili pogodbo za oglas v »Slovenskem poročevalcu« v vrednosti 500.000 din. Zato zahtevamo, da vi objavite članek tov. Sumrade, kajti »Ljudsko pravico« bere veliko manjši krog ljudi, kot pa »Slovenski poročevalec«. Če tega ne boste napravili, bomo mi pogodbo razdrli.«

Jasno je, da smo bili mi nad tem ogorčeni in zato se naš odgovor, ki ga javno razglasimo, glasi, da uredništvo »Slovenskega poročevalca« svojega prepričanja ne prodaja. Minili so tisti časi, ko so razni kapitalistični mogotci z denarjem zapirali usta časopisom. Naši pojmi o morali so se s socialistično revolucijo temeljito spremenili. Vendar pa izgleda, da nekateri ljudje to še niso spoznali.

Mi ne bi tako ostro reagirali na ta primer, če bi bil osamljen. Ko je pred mesecem ali kaj tekle diskusija o podjetju »Slovenija vino«, smo doživeli nekaj podobnega. Neki tovariš iz tega podjetja je užaljen dejal: »Mi vam plačujemo oglas, vi nas pa napadate.« In včeraj smo dobili pismo tovarne pohištva iz Celja, ki pravi: »Mi oglašujemo v vašem listu, vi pa se odolžite s tem, da boste objavili slike naših izdelkov itd.« Mi seveda nimamo nič proti temu, da objavimo članek ali sliko o katerem koli podjetju, ki to zasluži. Reklama pa je izključno stvar poslovanja podjetja, predvsem v njegovo korist in nima nobene zveze s kritiko ali pohvalo, ki jo objavimo v časopisu. Toda če naj bo to protivrednost za to, ker omi dajejo oglas v naš list, jutri pa naj bodo ti oglašil podkupnina, zaradi katere naj bi mi zamočali kakšno neprijetno resnico o podjetju, potem je naš jase, odločen in enkraten za vselej dan odgovor — ne.

Kdor tako misli in računa, je nemoralen in naj nikar ne daje oglas v naš list. »Slovenski poročevalec« kot rečeno, svojega prepričanja ne prodaja in ga nikdar ne bo.

Uredništvo »Slovenskega poročevalca«

Boreem Tomšičeve brigade

Vsi nekdanji borci Tomšičeve brigade so vabljeni na svečanost odkritja spomenika na mestu, kjer je bila ustanovljena brigada. Svečanost bo potekala takole:

Dne 13. sept. (v soboto) ob 10.30 uri bo odkritje spomenika v Starem logu in počastitev spomina padlih proletarcev, kjer bo govoril prvi komandant glavne- ga štaba slovenskih parti- zanskih čet narodni heroj Franc Leskošek-Luka. Nato bo kratek partizanski kul- turni program obnovljenega Invalidskega pevskega zho- ra in vojaške godbe iz Ljubljane. Po programu bo skupen odhod z zastavo Tomšičeve brigade na čelu in z udeleženci okrajnega odbora Zveze borcev Kočevje in Dolenskih Toplic.

Tomšičevci, kjer vas je je več v okraju, povežite se s tamkajšnjim pripravljalnim odborom zaradi skupne- nega in pravočasnega od- hoda na to svečanost! Prometne zveze: odhod iz Ljubljane v soboto 13. sept. z rednim kočevskim vlakom ob 11.45 uri in z izstopom na postaji Stara cerkev. Tu bodo pripravljani za udele- žence te svečanosti potreb- ni kamioni, ki bodo vozili na mesto, kjer bo odkrit spomenik.

Pripravljali odbor za proslavo 10-letnice slov. brigad

Čipkarski festival v Zireh

Čipkarstvo je kot domača obrt v Selski in Poljanski dolini in okolici Idrije dobro razvito. Zirovske čipke so poznane tudi v tujini i nam prinašajo precej deviz, domačinom pa zaslužka. Kmetijske zadruge posvečajo tej stari domači obrti vso skrb in pozornost. Zirovske čipke smo videli tudi na gospodarski razstavi v Kranju in Tolminu. Dne 7. septembra pa prirejajo čipkarji iz teh krajev svoj veliki festival v Zireh, kjer bodo organizirali razstavo najboljših del. Posebna komisija bo ocenjevala in nagrajevala čipkarice in kmetijske zadruge. V okviru festivala prirejajo tudi bogat kulturni spored. Za obisk festivala so organizirali poseben prevoz po znanih cenah s postaje Skofja Loka in pričakujejo veliko obisk.

LJUBLJANČANI OBIŠČITE PRIREDITVE V PROSLAVO 10. OBLETNICE USTANOVITVE NAŠE VOJNE MORNARICE

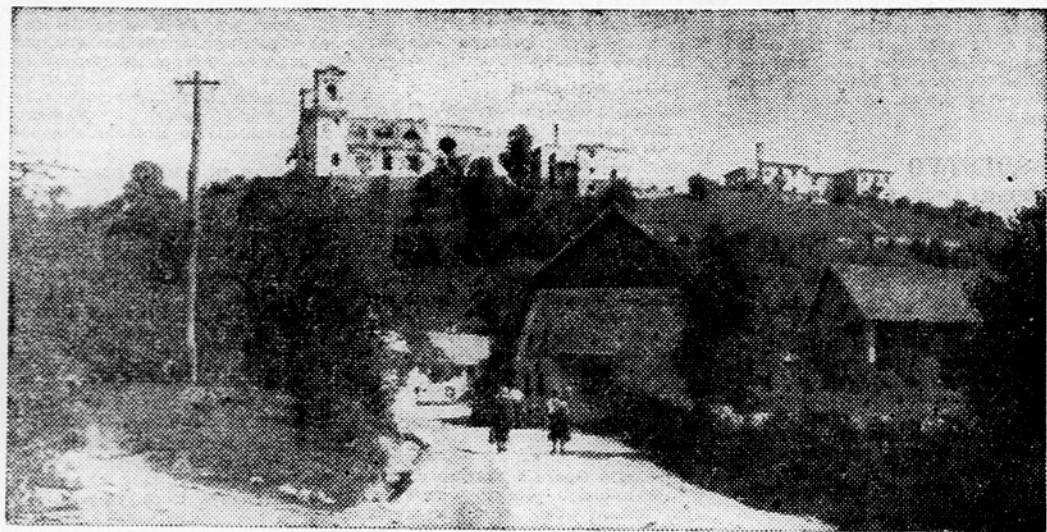
PROGRAM:

- NEDELJA 7. septembra:**
Pomorsko-brodarsko društvo »Cveto Močnik« prireja tekme modelov jadrnic na Ljubljanski ob društvenih prostorih. Pričetek ob 10. uri dopoldne.
Ob 11. uri dopoldne v Tivoliju koncert Doma JLA in Ljubške milice.
- PONEDELJEK 8. septembra:**
Predavanje Centralne ljudske univerze v Domu sindikatov ob 20. uri zvečer.
- TOREK 9. septembra:**
Svečana akademija v Domu JLA — vstop prost za vse.
- SREDA 10. septembra:**
Ob 16. uri pomorsko-brodarsko društvo »Cveto Močnik« prireja jakajške in kanuistične tekme na Ljubljani, start in cilj pred društvenimi prostori.
- Popoldne nogometna tekma na štadionu Železničar. — Zvečer plavalna prireditev v Kolesju.

PRED DNEVOM SLOVENSKE BRIGAD

Dolenjska v svatovskem oblačilu

Zafara pri Žužemberku. Pred vojno je bila to zagrizena klerikalna trdnjava, med vojno pa so skušali belogardijski za debelimi zidovi zadržati nalet narodno-osvobodilnih edinic, vendar jim to ni uspelo.

Ze mnogo prej, preden prideš v Dolenjske Toplice, opaziš, da se na Dolenjskem v teh dneh dogaja nekaj velikega. Saj je ni ceste po vsej Dolenjski, ki ne bi bila obnovljena, razširjena in na novo utrjena. Kamor koli te zanese pot, povsod skopani in očisti robovi, povsod novi useki in nove škarpe, na novo utrjeni in popravljivi mostovi, zravnani ovinki ter novi kašpoti na vseh križiščih, in se srečuješ v in tam skupine delavcev ali živahnih deklet-prostovoljk, ki vihte krampe in rovnice ter urejujejo poslednje odseke cest. Ceste po Dolenjski so pripravljene, da bodo sprejele in držale avtomobilski in ostali cestni promet, kakršnega Dolenjska še ni videla.

Pa ne samo ceste. Tudi trgi in vasi spreminjajo v teh dneh svoje lice. V Krki, Zagradcu, Žužemberku, Dvoru, Soteski in drugod, vsepovsod, kamor koli se obrneš, naletiš na številne hiše v opazih ali pa so ob njih prislonjene visoke lestve, vrhu katerih vihte pridne roke čempe. Posebno pridni so v tem pogledu v starodavnem in v vojni strašno prizadetem Žužemberku. Zal pa so sledovi vojne tu še preveliki, da bi jih mogli odstraniti do proslave.

In v Toplicah? Kdor je bil v Toplicah pred dvema mesecema in se bo udeležil proslave, ta ne bo verjel lastnim očem, da je možna tako velika sprememba v tako kratkem času.

Dolenjske Toplice so v teh dneh eno samo mravljišče. Ze kakih šest tednov je stalno na delu okrog 600 delavcev poleg številnih prostovoljcev, ki urejajo bodisi svoje lastne domove bodisi pomagajo pri javnih delih. Po cestah, ki vodijo v Toplice, in po topliških ulicah noč in dan brne avtomobili, ropotajo kar trije cestni valjarji ter številni vozovi, ki dovažajo in odvažajo gradbeni material, medtem ko delavci delajo noč in dan. Med avtomobili, ki so prišli od drugod, smo srečali celo škroplilni avto podjetja »Snaga« iz Ljubljane, ki zdaj pomaga utrjevati cestnišča, medtem ko bo v dneh proslave škroplil dolenjske ceste s sulfurno lužino, da ne bo nobenega prahu.

Do zdaj je že urejenih in na novo prebranih do 50 hiš ali dobra polovica vseh Toplic, okrog 25 hiš pa je obnovljenih. Dograjen je nov betonski most čez Sušico, okoli 300 m cestniška s tlakovci s kockami, medtem ko bodo še nadaljnjih 200 metrov asfaltirali. Nadalje je že skoraj gotov nov vodovod z

novim zajetjem in črpalkami v Podturnu, z novim rezervoarjem na griču Cvinger ter s kapaciteto 260 kubikov vode na dan, kar bo za potrebe Toplice povsem zadostalo. Očiščena in zregulirana je struga Sušice, kamor se je prej stekala vsa nesnaga, urejen je prostor za parkiranje avtomobilov pri zdravilišču, dokončana je nova kanalizacija trga na levem bregu Sušice itd. Razen tega se je preselil v nove prostore občinski ljudski odbor, obnovljena je šola, razširjen in z novim podpornim zidom podprt je precejšen del ceste proti Straži, pred že dograjenim zadrušnim domom pa so odstranili hišo, ki je ovirala dohod k domu. Vsa ta dela, ki pomenijo toliko, kolikor bi Toplice ne zgradile niti v petih letih, če ne bi bilo proslave, so bila dovršena v rekordnem času.

Glavna dela, ki bodo stala okoli 17 milijonov dinarjev, sta opravili podjetja »Pionir« in »Krka« iz Novoga mesta, prvo z velikim, drugo pa s precej slabšim delovnim elanom, kakor zatrjujejo Topličani. — Cestna dela pa je izvršilo podjetje »Cegreda«. S prostovoljnimi delom, na katerem je sam pripravniki predvojaške vzgoje dnevno okoli 40, vsak dan iz drugega predvojaškega centra, je bilo že do zdaj prihranjeno nad en milijon dinarjev. Pri delih za ureditev hiš, kjer med prebivalci partizanskih Toplic skoraj ni bilo človeka, ki bi se v teh dneh odtegoval svojim dolžnostim, se je med prvimi odzvala 75 letna bajtarica Marija Gutman, mati padlega partizana in obnovila svojo zelo razrušeno hišo, medtem ko sta cerkev in tisti del župnišča, kjer stanuje župnik Valentin Bergant, še zdaj ne urejena in neočističena.

Podobno kakor v Toplicah, je tudi v okoliških vaseh. Kljub temu, da imajo ta čas kmetje na polju na preteg dela z otavo, krompirjem in deloma že tudi s koruzo ter s pripravljanim posode za trgatve, čisti gozdove na prireditvenem prostoru, kosijo reso, grabijo stelo in zlasti pomagajo pri pripravih za preskrbo udeležencev in za parkiranje vozil, razen tega pa tako kot v Toplicah urejajo tudi svoje domove in vse ostalo, kar narekujejo potrebe. V Meniški vasi so kmetje sami izravnavali ovinek na cesti, pri čemer je 60 letna Neža Sercelec pomagala ves dan sama ter s svojimi konji. Ker so morali za to, da so lahko odstranili ovinek, odstraniti tudi kapelico, se tudi pri tem niso obotavljali. V Loški vasi

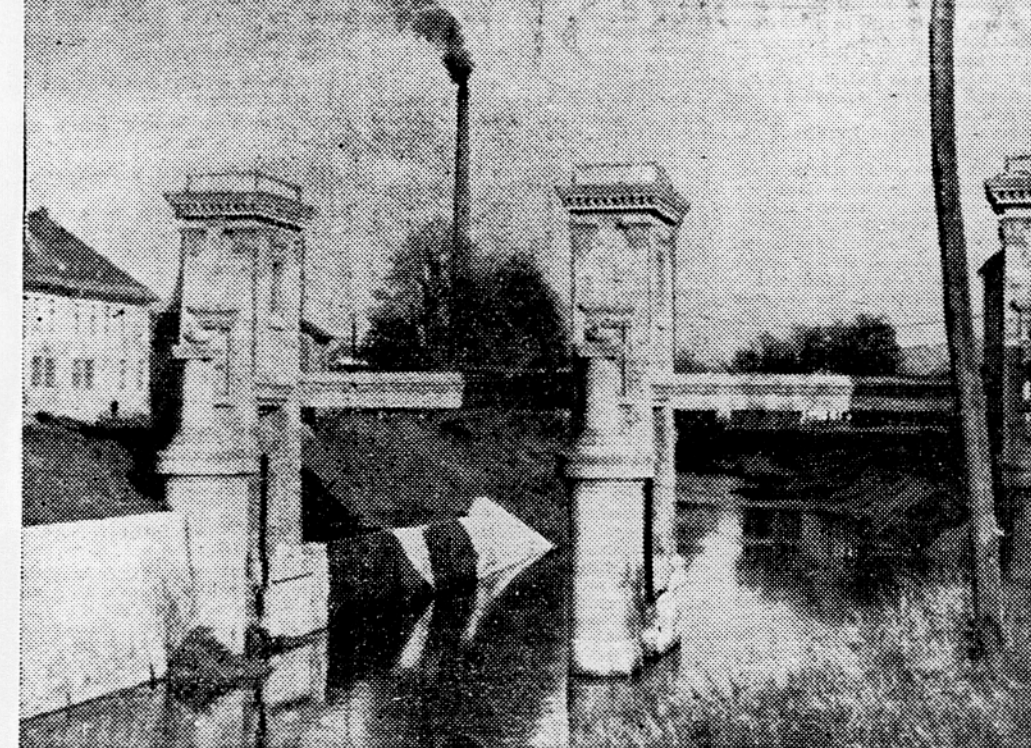
so kmetje iz te in sosednjih vasi v dveh tednih uredili pokopališče. Razen tega pa je doslej že obnovljenih v Podturnu 8 hiš, v Straži 7 in 4 v Vavti vasi ter približno prav toliko tudi v ostalih bližnjih vaseh. Najbolj so pri tem delu razgibani v Straži, medtem ko so bili do zdaj nekoliko slabši v Dolnem in Gornjem Polju.

Dolenjske Toplice pa s tem, kar so že uredile, še zdaleč niso z delom pri kraju. Predvsem se niso gotovi z ureditvijo pokopališča, ki je bilo med vojno zelo poškodovano in na katerem je pokopanih 40 neznanih partizanov. Prebivalci Toplic in okoliških kmetje bodo postavili tem padlim partizanom 16 velikih nagrobnih kamnov. Stroške bodo krili deloma iz lastnega samoprispevka, deloma pa iz pomoči Glavnega odbora Zveze borcev NOV, ki jim je v ta namen nakazal 200.000 din. Podobno vprašanje, ki se ni rešeno in ki bo deloma zaradi pomanjkanja denarja, deloma pa, kakor zatrjujejo Topličani, zaradi zavlačevanja s strani podjetja »Krka« tudi ostalo do proslave nereseno, je vprašanje kanalizacije trga na desnem bregu Sušice, na področju katerega sta invalidsko

Prostovoljno gasilsko društvo Tovarne avtomobilov v Mariboru je v nedeljo svačeno razvil svoj društveni prapor. Ob tej priložnosti so priredili gasilci v tezenskem kulturnem domu uspelo akademije, na kateri sta sodelovali tudi sindikalno kulturno umetniško društvo »Maks Durjava« in folklorna skupina iz Miklavža na Dravskem polju. Gasilci so v prostorih tovarne izvedli večjo gasilsko vajo, ki se je udeležilo tudi 8 drugih gasilskih društev iz Maribora, Gledalcev, ki so občudovali spretno gasilce pri vaji in trodelnem napadu, pa je bilo nad 500.

Prostovoljna gasilska društva v Slovenski Bistrici so imela te dni večjo sektorsko vajo in dobro pripravljen napad na krajevno žago. Sodelovala so vsa tri gasilska društva, tako društvi iz Gor. in Spodnji Bistrici in društva iz tovarne »Impol«. Vaje in napadi si je ogledalo precej ljudi iz Bistric in iz okoliških vasi.

V tovarni »Impol« v Slovenski Bistrici je izšla prva številka tovarniške časopisa, ki ima naslov »Glasnik delovnega kolektiva tovarne Impol«. Časnik bo izhajal vsakih 14 dni in ga bodo tiskali v 1000 izvodih.

Nova zatvornica na Ljubljanci dlk pred Cukrarno je bila zgrajena že pred vojno, vendar je tedaj niso več utegnili popolnoma opremiti. Mestni občinski odbor Ljubljane je letos naročil vso manjkajočo železno opremo v tovarni »Franc Leskošek« v Mariboru in bo zanjo plačal okoli 40 milijonov din. Ko bodo te naprave montirali, bo zatvornica lahko prevzela svojo funkcijo regulatorja vodostaja na Ljubljanci in s tem tudi na Barju. Tedaj bodo lahko odpravili tudi jez na Spici, ki je doslej mnogokrat koristil, pogosto pa je tudi škodoval.

ljani, kartuzijanski samostan v Bistrici in mesto Ljubljana.

Sele v 18. stoletju so začeli razmišljati, ali bi ne kazalo te razmeroma velike ravni z osušitvijo pretvoriti v produktivno zemljo. Kakor povsod je bilo treba tudi tu, da je delo začel genialen posameznik na lastno pest in nevarnost. Tedajni upravitelj tobačnega monopola v Ljubljani, Zorn pl. Mildner, je vložil leta 1762 na duhajski cesarski dvor prošnjo, da bi mu prepustili v last do ločen kompleks zemljišča južno od Tržaške ceste, katero naj bi smel osušiti in kultivirati na lastne stroške. Ko je v zvezi s tem vsem oviram naposled dobil dovoljenje i zemljo, se je lotil ogromnega dela in ga je tudi v resnici dovršil, v letih od 1769 do 1781. Osušil je 347 in pol orala močvirne zemlje in ustvaril vzorno barjansko posestvo, kjer je kosil seno in žel oves. Vzorec pridelanega ovasa je moral poslati celó sami cesarici Mariji Tereziji na Dunaj. Poprej na tem svetu ni bilo dobri drugega kakor nekaj voz stelje. Po njegovi smrti je posestvo propadlo, ker ni bilo nikogar, ki bi bil vzdrževal jamke. Vendar se je še do danes ohranil glavni odvodnik — Cornovec. Zornov zgled pa so začeli posnemati drugi barjanski posestniki, toda le v manjšem obsegu.

Vsekakor je bil s tem podan dokaz, da se d Ljubljansko barje uspešno osuševati in kultivirati. Hkrati pa je bilo tudi dokazano, da tu ne zaleže delo posameznika, marveč, da je treba velikopoteznostnega načrta in organizacije.

To spoznanje je rodilo dvorl dekret cesarice Marije Terezije z dne 23. februarja 1769. V njem je vladarica odredila proučevanje tega vprašanja in zasnovanje primernih načrtov. Naveličanje Ljubljance in Barja ter izdelavo osuševalnega načrta so povenili jezuitu Gabrielu Gruberju, profesorju mehanike v Ljubljani.

Tudi gradnjo prekopa samega so poverili pozneje temu jezuitskemu patru. Ko pa se je v teku gradnje prekopa pokazalo, da je bil ves proračun napaden in iluzorčen, je bil Gruber razrešen svoje dolžnosti in vodstvo gradnje izročeno ženiškemu podpolkovniku Struppiju.

Gruberjev prekop, ki ga je ta leta 1780 dokončal, je služil svojemu namenu že dobrih 45 let, ko so se pričela nova osuševalna dela na Barju, tokrat z regulacijo Ljubljance. Povod za ta nova osuševalna dela so dale ponovne poplave na Barju. Pobudo je dal tedanji guverner Ilirije, Schmidburg. Z

dekreto od 1. julija 1826 je namreč ustanovil posebno komisijo za osuševanje Barja. Nalogo mu je prevzel tedanji ljubljanski župan Ivan Nep. Hradecký (po rodu Čeh iz Kutne Hore). Ta izredno delavni in iniciativni mož je leta 1828 zaključil prvo regulacijo Ljubljance. V teku te regulacije je služil Gruberjev prekop kot glavni odvodnik vod z Barja, in je na ta način delo v Ljubljanci omogočal. Ker je bila regulacija, ki jo je podvel Hradecký, uspešna, se je duhajska vlada odločila, da jo bo nadaljevala. Na vrsto je prišla druga etapa regulacijskih del, to je, poglobitev obeh glavnih odvodnikov. In tako je bil Gruberjev prekop v letu 1837 prvičkrat od svojega nastanka posejeto očiščen in poglobljen. Zal da je bil uspeh regulacij le začasen. Zato so v letih 1860 do 1867 poleg Ljubljance ponovno poglobljali tudi Gruberjev prekop. Pri tej priložnosti so postavili tudi novi Karlovski most. Veljal je 74.000 gld. Toda kakor prej, tako tudi zdaj nova poglobitev ni imela trajnega uspeha, kajti petnajst let pozneje so ponovno na Barju spet naraščale. Znova so začeli ugibati, kakor Barje dokončno osušiti. Sestavljen je bil znani projekt ing. Jana Podhajskega leta 1880. Izvršitev tega projekta se je vlekla tja do časov

IZ MARIBORA IN OKOLICE

Prostovoljno gasilsko društvo Tovarne avtomobilov v Mariboru je v nedeljo svačeno razvil svoj društveni prapor. Ob tej priložnosti so priredili gasilci v tezenskem kulturnem domu uspelo akademije, na kateri sta sodelovali tudi sindikalno kulturno umetniško društvo »Maks Durjava« in folklorna skupina iz Miklavža na Dravskem polju. Gasilci so v prostorih tovarne izvedli večjo gasilsko vajo, ki se je udeležilo tudi 8 drugih gasilskih društev iz Maribora, Gledalcev, ki so občudovali spretno gasilce pri vaji in trodelnem napadu, pa je bilo nad 500.

Prostovoljna gasilska društva v Slovenski Bistrici so imela te dni večjo sektorsko vajo in dobro pripravljen napad na krajevno žago. Sodelovala so vsa tri gasilska društva, tako društvi iz Gor. in Spodnji Bistrici in društva iz tovarne »Impol«. Vaje in napadi si je ogledalo precej ljudi iz Bistric in iz okoliških vasi.

V tovarni »Impol« v Slovenski Bistrici je izšla prva številka tovarniške časopisa, ki ima naslov »Glasnik delovnega kolektiva tovarne Impol«. Časnik bo izhajal vsakih 14 dni in ga bodo tiskali v 1000 izvodih.

Prostovoljno gasilsko društvo Tovarne avtomobilov v Mariboru je v nedeljo svačeno razvil svoj društveni prapor. Ob tej priložnosti so priredili gasilci v tezenskem kulturnem domu uspelo akademije, na kateri sta sodelovali tudi sindikalno kulturno umetniško društvo »Maks Durjava« in folklorna skupina iz Miklavža na Dravskem polju. Gasilci so v prostorih tovarne izvedli večjo gasilsko vajo, ki se je udeležilo tudi 8 drugih gasilskih društev iz Maribora, Gledalcev, ki so občudovali spretno gasilce pri vaji in trodelnem napadu, pa je bilo nad 500.

Prostovoljna gasilska društva v Slovenski Bistrici so imela te dni večjo sektorsko vajo in dobro pripravljen napad na krajevno žago. Sodelovala so vsa tri gasilska društva, tako društvi iz Gor. in Spodnji Bistrici in društva iz tovarne »Impol«. Vaje in napadi si je ogledalo precej ljudi iz Bistric in iz okoliških vasi.

V tovarni »Impol« v Slovenski Bistrici je izšla prva številka tovarniške časopisa, ki ima naslov »Glasnik delovnega kolektiva tovarne Impol«. Časnik bo izhajal vsakih 14 dni in ga bodo tiskali v 1000 izvodih.

Prostovoljno gasilsko društvo Tovarne avtomobilov v Mariboru je v nedeljo svačeno razvil svoj društveni prapor. Ob tej priložnosti so priredili gasilci v tezenskem kulturnem domu uspelo akademije, na kateri sta sodelovali tudi sindikalno kulturno umetniško društvo »Maks Durjava« in folklorna skupina iz Miklavža na Dravskem polju. Gasilci so v prostorih tovarne izvedli večjo gasilsko vajo, ki se je udeležilo tudi 8 drugih gasilskih društev iz Maribora, Gledalcev, ki so občudovali spretno gasilce pri vaji in trodelnem napadu, pa je bilo nad 500.

Prostovoljna gasilska društva v Slovenski Bistrici so imela te dni večjo sektorsko vajo in dobro pripravljen napad na krajevno žago. Sodelovala so vsa tri gasilska društva, tako društvi iz Gor. in Spodnji Bistrici in društva iz tovarne »Impol«. Vaje in napadi si je ogledalo precej ljudi iz Bistric in iz okoliških vasi.

V tovarni »Impol« v Slovenski Bistrici je izšla prva številka tovarniške časopisa, ki ima naslov »Glasnik delovnega kolektiva tovarne Impol«. Časnik bo izhajal vsakih 14 dni in ga bodo tiskali v 1000 izvodih.

Prostovoljno gasilsko društvo Tovarne avtomobilov v Mariboru je v nedeljo svačeno razvil svoj društveni prapor. Ob tej priložnosti so priredili gasilci v tezenskem kulturnem domu uspelo akademije, na kateri sta sodelovali tudi sindikalno kulturno umetniško društvo »Maks Durjava« in folklorna skupina iz Miklavža na Dravskem polju. Gasilci so v prostorih tovarne izvedli večjo gasilsko vajo, ki se je udeležilo tudi 8 drugih gasilskih društev iz Maribora, Gledalcev, ki so občudovali spretno gasilce pri vaji in trodelnem napadu, pa je bilo nad 500.

Prostovoljna gasilska društva v Slovenski Bistrici so imela te dni večjo sektorsko vajo in dobro pripravljen napad na krajevno žago. Sodelovala so vsa tri gasilska društva, tako društvi iz Gor. in Spodnji Bistrici in društva iz tovarne »Impol«. Vaje in napadi si je ogledalo precej ljudi iz Bistric in iz okoliških vasi.

V tovarni »Impol« v Slovenski Bistrici je izšla prva številka tovarniške časopisa, ki ima naslov »Glasnik delovnega kolektiva tovarne Impol«. Časnik bo izhajal vsakih 14 dni in ga bodo tiskali v 1000 izvodih.

Prostovoljno gasilsko društvo Tovarne avtomobilov v Mariboru je v nedeljo svačeno razvil svoj društveni prapor. Ob tej priložnosti so priredili gasilci v tezenskem kulturnem domu uspelo akademije, na kateri sta sodelovali tudi sindikalno kulturno umetniško društvo »Maks Durjava« in folklorna skupina iz Miklavža na Dravskem polju. Gasilci so v prostorih tovarne izvedli večjo gasilsko vajo, ki se je udeležilo tudi 8 drugih gasilskih društev iz Maribora, Gledalcev, ki so občudovali spretno gasilce pri vaji in trodelnem napadu, pa je bilo nad 500.

Prostovoljna gasilska društva v Slovenski Bistrici so imela te dni večjo sektorsko vajo in dobro pripravljen napad na krajevno žago. Sodelovala so vsa tri gasilska društva, tako društvi iz Gor. in Spodnji Bistrici in društva iz tovarne »Impol«. Vaje in napadi si je ogledalo precej ljudi iz Bistric in iz okoliških vasi.

V tovarni »Impol« v Slovenski Bistrici je izšla prva številka tovarniške časopisa, ki ima naslov »Glasnik delovnega kolektiva tovarne Impol«. Časnik bo izhajal vsakih 14 dni in ga bodo tiskali v 1000 izvodih.

Prostovoljno gasilsko društvo Tovarne avtomobilov v Mariboru je v nedeljo svačeno razvil svoj društveni prapor. Ob tej priložnosti so priredili gasilci v tezenskem kulturnem domu uspelo akademije, na kateri sta sodelovali tudi sindikalno kulturno umetniško društvo »Maks Durjava« in folklorna skupina iz Miklavža na Dravskem polju. Gasilci so v prostorih tovarne izvedli večjo gasilsko vajo, ki se je udeležilo tudi 8 drugih gasilskih društev iz Maribora, Gledalcev, ki so občudovali spretno gasilce pri vaji in trodelnem napadu, pa je bilo nad 500.

Prostovoljna gasilska društva v Slovenski Bistrici so imela te dni večjo sektorsko vajo in dobro pripravljen napad na krajevno žago. Sodelovala so vsa tri gasilska društva, tako društvi iz Gor. in Spodnji Bistrici in društva iz tovarne »Impol«. Vaje in napadi si je ogledalo precej ljudi iz Bistric in iz okoliških vasi.

V tovarni »Impol« v Slovenski Bistrici je izšla prva številka tovarniške časopisa, ki ima naslov »Glasnik delovnega kolektiva tovarne Impol«. Časnik bo izhajal vsakih 14 dni in ga bodo tiskali v 1000 izvodih.

Prostovoljno gasilsko društvo Tovarne avtomobilov v Mariboru je v nedeljo svačeno razvil svoj društveni prapor. Ob tej priložnosti so priredili gasilci v tezenskem kulturnem domu uspelo akademije, na kateri sta sodelovali tudi sindikalno kulturno umetniško društvo »Maks Durjava« in folklorna skupina iz Miklavža na Dravskem polju. Gasilci so v prostorih tovarne izvedli večjo gasilsko vajo, ki se je udeležilo tudi 8 drugih gasilskih društev iz Maribora, Gledalcev, ki so občudovali spretno gasilce pri vaji in trodelnem napadu, pa je bilo nad 500.

Prostovoljna gasilska društva v Slovenski Bistrici so imela te dni večjo sektorsko vajo in dobro pripravljen napad na krajevno žago. Sodelovala so vsa tri gasilska društva, tako društvi iz Gor. in Spodnji Bistrici in društva iz tovarne »Impol«. Vaje in napadi si je ogledalo precej ljudi iz Bistric in iz okoliških vasi.

V tovarni »Impol« v Slovenski Bistrici je izšla prva številka tovarniške časopisa, ki ima naslov »Glasnik delovnega kolektiva tovarne Impol«. Časnik bo izhajal vsakih 14 dni in ga bodo tiskali v 1000 izvodih.

Prostovoljno gasilsko društvo Tovarne avtomobilov v Mariboru je v nedeljo svačeno razvil svoj društveni prapor. Ob tej priložnosti so priredili gasilci v tezenskem kulturnem domu uspelo akademije, na kateri sta sodelovali tudi sindikalno kulturno umetniško društvo »Maks Durjava« in folklorna skupina iz Miklavža na Dravskem polju. Gasilci so v prostorih tovarne izvedli večjo gasilsko vajo, ki se je udeležilo tudi 8 drugih gasilskih društev iz Maribora, Gledalcev, ki so občudovali spretno gasilce pri vaji in trodelnem napadu, pa je bilo nad 500.

Prostovoljna gasilska društva v Slovenski Bistrici so imela te dni večjo sektorsko vajo in dobro pripravljen napad na krajevno žago. Sodelovala so vsa tri gasilska društva, tako društvi iz Gor. in Spodnji Bistrici in društva iz tovarne »Impol«. Vaje in napadi si je ogledalo precej ljudi iz Bistric in iz okoliških vasi.

V tovarni »Impol« v Slovenski Bistrici je izšla prva številka tovarniške časopisa, ki ima naslov »Glasnik delovnega kolektiva tovarne Impol«. Časnik bo izhajal vsakih 14 dni in ga bodo tiskali v 1000 izvodih.

Prostovoljno gasilsko društvo Tovarne avtomobilov v Mariboru je v nedeljo svačeno razvil svoj društveni prapor. Ob tej priložnosti so priredili gasilci v tezenskem kulturnem domu uspelo akademije, na kateri sta sodelovali tudi sindikalno kulturno umetniško društvo »Maks Durjava« in folklorna skupina iz Miklavža na Dravskem polju. Gasilci so v prostorih tovarne izvedli večjo gasilsko vajo, ki se je udeležilo tudi 8 drugih gasilskih društev iz Maribora, Gledalcev, ki so občudovali spretno gasilce pri vaji in trodelnem napadu, pa je bilo nad 500.

Prostovoljna gasilska društva v Slovenski Bistrici so imela te dni večjo sektorsko vajo in dobro pripravljen napad na krajevno žago. Sodelovala so vsa tri gasilska društva, tako društvi iz Gor. in Spodnji Bistrici in društva iz tovarne »Impol«. Vaje in napadi si je ogledalo precej ljudi iz Bistric in iz okoliških vasi.

V tovarni »Impol« v Slovenski Bistrici je izšla prva številka tovarniške časopisa, ki ima naslov »Glasnik delovnega kolektiva tovarne Impol«. Časnik bo izhajal vsakih 14 dni in ga bodo tiskali v 1000 izvodih.

Prostovoljno gasilsko društvo Tovarne avtomobilov v Mariboru je v nedeljo svačeno razvil svoj društveni prapor. Ob tej priložnosti so priredili gasilci v tezenskem kulturnem domu uspelo akademije, na kateri sta sodelovali tudi sindikalno kulturno umetniško društvo »Maks Durjava« in folklorna skupina iz Miklavža na Dravskem polju. Gasilci so v prostorih tovarne izvedli večjo gasilsko vajo, ki se je udeležilo tudi 8 drugih gasilskih društev iz Maribora, Gledalcev, ki so občudovali spretno gasilce pri vaji in trodelnem napadu, pa je bilo nad 500.

Prostovoljna gasilska društva v Slovenski Bistrici so imela te dni večjo sektorsko vajo in dobro pripravljen napad na krajevno žago. Sodelovala so vsa tri gasilska društva, tako društvi iz Gor. in Spodnji Bistrici in društva iz tovarne »Impol«. Vaje in napadi si je ogledalo precej ljudi iz Bistric in iz okoliških vasi.

V tovarni »Impol« v Slovenski Bistrici je izšla prva številka tovarniške časopisa, ki ima naslov »Glasnik delovnega kolektiva tovarne Impol«. Časnik bo izhajal vsakih 14 dni in ga bodo tiskali v 1000 izvodih.

Prostovoljno gasilsko društvo Tovarne avtomobilov v Mariboru je v nedeljo svačeno razvil svoj društveni prapor. Ob tej priložnosti so priredili gasilci v tezenskem kulturnem domu uspelo akademije, na kateri sta sodelovali tudi sindikalno kulturno umetniško društvo »Maks Durjava« in folklorna skupina iz Miklavža na Dravskem polju. Gasilci so v prostorih tovarne izvedli večjo gasilsko vajo, ki se je udeležilo tudi 8 drugih gasilskih društev iz Maribora, Gledalcev, ki so občudovali spretno gasilce pri vaji in trodelnem napadu, pa je bilo nad 500.

Prostovoljna gasilska društva v Slovenski Bistrici so imela te dni večjo sektorsko vajo in dobro pripravljen napad na krajevno žago. Sodelovala so vsa tri gasilska društva, tako društvi iz Gor. in Spodnji Bistrici in društva iz tovarne »Impol«. Vaje in napadi si je ogledalo precej ljudi iz Bistric in iz okoliških vasi.

V tovarni »Impol« v Slovenski Bistrici je izšla prva številka tovarniške časopisa, ki ima naslov »Glasnik delovnega kolektiva tovarne Impol«. Časnik bo izhajal vsakih 14 dni in ga bodo tiskali v 1000 izvodih.

Prostovoljno gasilsko društvo Tovarne avtomobilov v Mariboru je v nedeljo svačeno razvil svoj društveni prapor. Ob tej priložnosti so priredili gasilci v tezenskem kulturnem domu uspelo akademije, na kateri sta sodelovali tudi sindikalno kulturno umetniško društvo »Maks Durjava« in folklorna skupina iz Miklavža na Dravskem polju. Gasilci so v prostorih tovarne izvedli večjo gasilsko vajo, ki se je udeležilo tudi 8 drugih gasilskih društev iz Maribora, Gledalcev, ki so občudovali spretno gasilce pri vaji in trodelnem napadu, pa je bilo nad 500.

Prostovoljna gasilska društva v Slovenski Bistrici so imela te dni večjo sektorsko vajo in dobro pripravljen napad na krajevno žago. Sodelovala so vsa tri gasilska društva, tako društvi iz Gor. in Spodnji Bistrici in društva iz tovarne »Impol«. Vaje in napadi si je ogledalo precej ljudi iz Bistric in iz okoliških vasi.

V tovarni »Impol« v Slovenski Bistrici je izšla prva številka tovarniške časopisa, ki ima naslov »Glasnik delovnega kolektiva tovarne Impol«. Časnik bo izhajal vsakih 14 dni in ga bodo tiskali v 1000 izvodih.

Prostovoljno gasilsko društvo Tovarne avtomobilov v Mariboru je v nedeljo svačeno razvil svoj društveni prapor. Ob tej priložnosti so priredili gasilci v tezenskem kulturnem domu uspelo akademije, na kateri sta sodelovali tudi sindikalno kulturno umetniško društvo »Maks Durjava« in folklorna skupina iz Miklavža na Dravskem polju. Gasilci so v prostorih tovarne izvedli večjo gasilsko vajo, ki se je udeležilo tudi 8 drugih gasilskih društev iz Maribora, Gledalcev, ki so občudovali spretno gasilce pri vaji in trodelnem napadu, pa je bilo nad 500.

Prostovoljna gasilska društva v Slovenski Bistrici so imela te dni večjo sektorsko vajo in dobro pripravljen napad na krajevno žago. Sodelovala so vsa tri gasilska društva, tako društvi iz Gor. in Spodnji Bistrici in društva iz tovarne »Impol«. Vaje in napadi si je ogledalo precej ljudi iz Bistric in iz okoliških vasi.

V tovarni »Impol« v Slovenski Bistrici je izšla prva številka tovarniške časopisa, ki ima naslov »Glasnik delovnega kolektiva tovarne Impol«. Časnik bo izhajal vsakih 14 dni in ga bodo tiskali v 1000 izvodih.

Prostovoljno gasilsko društvo Tovarne avtomobilov v Mariboru je v nedeljo svačeno razvil svoj društveni prapor. Ob tej priložnosti so priredili gasilci v tezenskem kulturnem domu uspelo akademije, na kateri sta sodelovali tudi sindikalno kulturno umetniško društvo »Maks Durjava« in folklorna skupina iz Miklavža na Dravskem polju. Gasilci so v prostorih tovarne izvedli večjo gasilsko vajo, ki se je udeležilo tudi 8 drugih gasilskih društev iz Maribora, Gledalcev, ki so občudovali spretno gasilce pri vaji in trodelnem napadu, pa je bilo nad 500.

Prostovoljna gasilska društva v Slovenski Bistrici so imela te dni večjo sektorsko vajo in dobro pripravljen napad na krajevno žago. Sodelovala so vsa tri gasilska društva, tako društvi iz Gor. in Spodnji Bistrici in društva iz tovarne »Impol«. Vaje in napadi si je ogledalo precej ljudi iz Bistric in iz okoliških vasi.

V tovarni »Impol« v Slovenski Bistrici je izšla prva številka tovarniške časopisa, ki ima naslov »Glasnik delovnega kolektiva tovarne Impol«. Časnik bo izhajal vsakih 14 dni in ga bodo tiskali v 1000 izvodih.

Prostovoljno gasilsko društvo Tovarne avtomobilov v Mariboru je v nedeljo svačeno razvil svoj društveni prapor. Ob tej priložnosti so priredili gasilci v tezenskem kulturnem domu uspelo akademije, na kateri sta sodelovali tudi sindikalno kulturno umetniško društvo »Maks Durjava« in folklorna skupina iz Miklavža na Dravskem polju. Gasilci so v prostorih tovarne izvedli večjo gasilsko vajo, ki se je udeležilo tudi 8 drugih gasilskih društev iz Maribora, Gledalcev, ki so občudovali spretno gasilce pri vaji in trodelnem napadu, pa je bilo nad 500.

Prostovoljna gasilska društva v Slovenski Bistrici so imela te dni večjo sektorsko vajo in dobro pripravljen napad na krajevno žago. Sodelovala so vsa tri gasilska društva, tako društvi iz Gor. in Spodnji Bistrici in društva iz tovarne »Impol«. Vaje in napadi si je ogledalo precej ljudi iz Bistric in iz okoliških vasi.

V tovarni »Impol« v Slovenski Bistrici je izšla prva številka tovarniške časopisa, ki ima naslov »Glasnik delovnega kolektiva tovarne Impol«. Časnik bo izhajal vsakih 14 dni in ga bodo tiskali v 1000 izvodih.

Prostovoljno gasilsko društvo Tovarne avtomobilov v Mariboru je v nedeljo svačeno razvil svoj društveni prapor. Ob tej priložnosti so priredili gasilci v tezenskem kulturnem domu uspelo akademije, na kateri sta sodelovali tudi sindikalno kulturno umetniško društvo »Maks Durjava« in folklorna skupina iz Miklavža na Dravskem polju. Gasilci so v prostorih tovarne izvedli večjo gasilsko vajo, ki se je udeležilo tudi 8 drugih gasilskih društev iz Maribora, Gledalcev, ki so občudovali spretno gasilce pri vaji in trodelnem napadu, pa je bilo nad 500.

Prostovoljna gasilska društva v Slovenski Bistrici so imela te dni večjo sektorsko vajo in dobro pripravljen napad na krajevno žago. Sodelovala

PARTIZAN

Dnevne vesti

Mladina iz Horjula

na novi poti

Horjul sodi med politično precej zaostale kraje, kjer še vedno bolj ali manj prikrito gospoduje škodljivi klerikalni dun, zop novega časa pa do nedavna še ni bil sposoben napraviti svoje. Skratka, podobna je bila taka, kakor da bi se naše partizansko-revolucionarno gibanje mimo Horjula. Seveda, vsa tamkajšnja kmečka mladina, je bila doslej prepričana neomejenemu vplivu reakcionarnih elementov, ki so jim take razmere kajpada pogodu.

Kazunljivo je, da v teh okoliščinah tudi športi ni mogli, prodor oziroma uveljaviti se pri mladini vse dotlej, dokler niso nekateri pozitivno telesnovzgojno delavci, videč, kako pelje ta pot, odločno in smelo nasokčili oviro. Vse svoj prosi čas so ti ljudje, zlasti sekretar OK Ljubljana-okolica Voča in učitelj Rupnik porabili samo za to, da so navduševali mladino za tečajevdo in športne igre, ki so jim bile domača španska vas. Njihovo prizadevanje je bilo kmalu kronano s prvimi uspehi: na letošnji rojstni dan maršala Tita je Horjul dobil telesnovzgojno društvo Partizan, čigar člani so svoj praznik počastili z izvedbo Titove štafete in v poznere s kolestarskimi dirkami. Ustanovitev društva pa seveda ni bila prav nič všeč domačim reakcionarnim, ki so se na vse kriplje začeli prizadevati, če že ne preprečiti, pa vsaj čim bolj ovirati njegov nadaljnji razvoj. Prav posebno vnete so nekateri bivši usmiljeni sestre, ki hodijo na primer k staršem na dom in jih prepričujejo, da leti nikakor ne smejo dovoliti svojim otrokom obiskovati telovadbe, češ da se bodo tam pohujšali, v nasprotnem primeru pa da bodo »pogubljeni«.

Zgleda se, da tudi nad tem, da dekleta telovadijo v športnih oblekah! Skarajeva teta pa je še vse bolj zgovorna. Njen spretni in nikdar mirujoči jezik, se ob vsaki priložnosti spodika ob pionicirje, ko se ti vračajo iz telovadnice, zgovorna teta pa iz cerkve

Prvenstvo Slovenije v odbojki

Jutri bo v Ljubljani republiško prvenstvo Zveze za telesno vzgojo Partizan v odbojki. Kakor smo že poročali, večina okrožij je končala s tekmi, prvaki okrožij pa se bodo jutri pomerili med seboj. Dnevi je prijavljenih 22 vrst. Tekme se začne ob 14. na lemenem telovadšču v Tirolju in bodo trajale ves dan.

Na lemenem telovadšču bo jutri ob 9 izbrano tekmovalje mladincev v orodni telovadbi, na podlagi katerega bodo določili mladinsko reprezentanco Slovenije, ki se bo 20. t. m. pomerila v povratnem srečanju z reprezentanco Avstrije v Salzburgu.

Hočete videti nekaj lepega?

Zato pridite jutri ob 16. na stadion Železničarja v Šiški, kjer bo atletski troboj ženskih reprezentanc Avstrije, Zahodne Nemčije in Jugoslavije. — Na sliki: reprezentanca Jugoslavije.

Mladinsko prvenstvo Slovenije v odbojki

Danes in jutri bo na igriščih pod Cerkovnim gradom mladinsko prvenstvo Slovenije v odbojki, na katerem bo sodelovalo 12 moških in 6 ženskih ekip. Kaže, da dobiva ta športna panoga v Sloveniji navduženost, ki jo kažejo mnogi mladi igralci. Dosegli so se na republiških prvenstvih uveljavljali mladinci in mladinke Krima, ki so svoje znanje potrdili tudi na državnem prvenstvu, kjer so zasedli

Franz maribor-skih letalcev

Eden najdelavnejših aeroklubov v Sloveniji »Zorko Majcen« in jutri svoj praznik. Na Silnici pri Mariboru bodo izročili svojemu namenu letališče s hangarjem. Res je, da je gradnja letališča zahvala od vseh članov potrovalnih naporov, toda njihov trud bo neomnožno bogato poplačan, saj ima aeroklub zdaj večje možnosti delovanja v jadralnem in motornem letalstvu kot doslej.

Po uvodni sovesnosti na letališču bo velik miting, na katerem bodo nastopili naši vrhunski jadralci in motorni piloti. Vojna letala tipa »jak« bodo prikazala zračno borbo. Zanimiv spored bo izpolnjen s skoki s padalom, celotna prireditev pa bo zaključena s skupinskim skokom s trimotorne letala.

Ker je novo letališče v okolici Maribora, so prireditelji preskrbeli za stalno avtobusno zvezo, gostinska podjetja pa za dobro potrebo.

Dr. R. KYOVSKI

»Hvaljen bodi, gospod, moj Bog, ki uči moje roke za boj in moje prste za vojsko. O milost moja in moje pribežališče, moj odrešenik in moj varuh.« — Psalm 143.

V tej knjižici beremo med drugim: »Tudi vojska leta bodo popisana od pičice natančno v knjigi življenja, po kateri boš sojen ob vesoljni sodbi in za neskončno večnost poslan ali pa kaznovan... Vojska je nekaka glavna skušnjava, zrelostni izpit ali maturata za vojaka glede hrabrosti, zvestobe, pokornosti, izvežbanosti, pa tudi vere. Ali se bojiš vojske? Čemu? Če je volja božja, da se vrneš, te čaka slavna zmaga, častna pohvala in odlika. Če pa deš v junaskem boju, te čaka večno plačilo za zvestobo in hrabrost v službi domovine v nebesih, naši pravi domovini.«

Seveda je v omenjeni brošuri tudi opozorilo tistim, ki bi takšnim »katoliškim« nasvetom ne verjeli, kajti v brošuri citamo: »Če bi pa komu pameti in vere primanjlovalo, ga izpodbija vojni kazenski zakonik (člen 25) s težko ječo do 5 let...«

V Skofjskem listu citamo škofovo okrožnico, ki med drugim pravi:

»Molimo za vse one mladeniče, ki so že v vojski, naj jim da Bog poguma, hrabrosti in junštva, da brez strahu store svojo dolžnost, posebno naj jim Bog podela skesanost srca, ako jih zadene smrtna kosa, da bo njihova smrt srečna.«

Seveda je enaka navodila dajal tudi mariborski škof. Vse do zloma Avstrije je oficijalna katoliška cerkev storila vse, da materialno in moralno podpre avstrijski vojaški stroj. V Skofjskem listu piše Anton Bonaventura Jeglič, knezškof ljubljanski:

»Hvaljen bodi, gospod, moj Bog, ki uči moje roke za boj in moje prste za vojsko. O milost moja in moje pribežališče, moj odrešenik in moj varuh.« — Psalm 143.

V tej knjižici beremo med drugim: »Tudi vojska leta bodo popisana od pičice natančno v knjigi življenja, po kateri boš sojen ob vesoljni sodbi in za neskončno večnost poslan ali pa kaznovan... Vojska je nekaka glavna skušnjava, zrelostni izpit ali maturata za vojaka glede hrabrosti, zvestobe, pokornosti, izvežbanosti, pa tudi vere. Ali se bojiš vojske? Čemu? Če je volja božja, da se vrneš, te čaka slavna zmaga, častna pohvala in odlika. Če pa deš v junaskem boju, te čaka večno plačilo za zvestobo in hrabrost v službi domovine v nebesih, naši pravi domovini.«

Seveda je v omenjeni brošuri tudi opozorilo tistim, ki bi takšnim »katoliškim« nasvetom ne verjeli, kajti v brošuri citamo: »Če bi pa komu pameti in vere primanjlovalo, ga izpodbija vojni kazenski zakonik (člen 25) s težko ječo do 5 let...«

V Skofjskem listu citamo škofovo okrožnico, ki med drugim pravi:

»Molimo za vse one mladeniče, ki so že v vojski, naj jim da Bog poguma, hrabrosti in junštva, da brez strahu store svojo dolžnost, posebno naj jim Bog podela skesanost srca, ako jih zadene smrtna kosa, da bo njihova smrt srečna.«

Seveda je enaka navodila dajal tudi mariborski škof. Vse do zloma Avstrije je oficijalna katoliška cerkev storila vse, da materialno in moralno podpre avstrijski vojaški stroj. V Skofjskem listu piše Anton Bonaventura Jeglič, knezškof ljubljanski:

»Hvaljen bodi, gospod, moj Bog, ki uči moje roke za boj in moje prste za vojsko. O milost moja in moje pribežališče, moj odrešenik in moj varuh.« — Psalm 143.

V tej knjižici beremo med drugim: »Tudi vojska leta bodo popisana od pičice natančno v knjigi življenja, po kateri boš sojen ob vesoljni sodbi in za neskončno večnost poslan ali pa kaznovan... Vojska je nekaka glavna skušnjava, zrelostni izpit ali maturata za vojaka glede hrabrosti, zvestobe, pokornosti, izvežbanosti, pa tudi vere. Ali se bojiš vojske? Čemu? Če je volja božja, da se vrneš, te čaka slavna zmaga, častna pohvala in odlika. Če pa deš v junaskem boju, te čaka večno plačilo za zvestobo in hrabrost v službi domovine v nebesih, naši pravi domovini.«

KOLENDAR

Sobota, 6. sept.: Ljubka, Zaharija.

Nedelja, 7. sept.: Mirna, Bronislava, Svetovit.

SPOMINSKI DNEVI

6. IX. 1904. — Kongres jugoslovanskih književnikov in umetnikov v Beogradu.

6. IX. 1930. — V Bazovici pri Trstu uspešni Bidovec, Marušič in tovarši.

6. IX. 1944. — Pohorski odred je osvobodil iz nemškega transporta 622 angleških vojnih ujetnikov.

V zvezi s pozivom MO Zveze rezervnih oficirjev, da se naj rezervni oficirji javijo pri svojih pododborih, obvešča pododbor terena »Tobačna tovarna«, da naj se rezervni oficirji tega terena (t. j. bivših terenov Mirje, Stan in dom in Gilnce) javijo v terenski pisarni Tržaska cesta št. 22 v dnevih 6., 8. in 9. septembra 1952 med 19. in 20. uro.

Člani bivše kulturniške skupine IX. korpusa: Dezman Polde, Dolžal Jože, Erjavce Jože, Flis Irma, Grušen Maks, Grušen Jaka, Hlebec, Konec, Konec Zdravko, Kacin Nedelja, Kacin Milica, Krasinec Tugo, Kodrič Pavlica, Kragelj Jože, Lenardič Voljo, Majcen Stane, Maver Ivo, Ponikvar Leo, Ponikvar Franca, Stritar Bogdana, Škri Franc, Turk Danilo-Joko, Vasič Jovo, Volčič Janko, Vrhovec Miro, Zupan Jože, Jože (kurir), naj se v ponedeljek, dne 8. septembra ob 11. zbera v prostorih Mestnega gledališča v Ljubljani, Gledališka pasaja v Nazarjevi 5 (bivša Franciskanska ulica).

Centralni Mesni komite sindikata upokojencev poziva vse upokojence, da se v čim večjem številu udeležijo praznika Slovenskih brigad 14. IX. v »Dolenjskih Toplicah«. — Odbor. 5370-N

Danes se začne velike kinološke priredbe na Stadionu Odrada ob Titovi cesti. Ob petih popoldne nastop službenih psov. Jutri v nedeljo ves dan ogled in ocenjevanje razstavljaj psov. Ob petih popoldne nastop službenih in športnih psov iz Ljubljane, Gradca in Beograda. V ponedeljek ogled psov in ocenjevanje skupin. Vstopnina za razstavo 40 dinarjev, za diake in vojakke 20 dinarjev. Po programu v soboto in nedeljo zvečer prosta zabava. Igra godba Ljudske milice. Buffet ob jutri do večera vse dni.

V nedeljo, 7. septembra ob 11. bo v prosiav Dneva mornarcev v parku Tirolja koncert združenih godb JLA in ML. — Dirigent: Kapič. Srejan Desek. 5405-N

Celjski maturant 1947 praznuje 6. septembra ob 20. uri pri Petričku. Vabljeno. 5399-N

Vse brigadirje I., II. in III. LMSDB pozivamo, da se udeležijo zbora brigad, ki bo 6. sept. ob 9. dopoldne na dvorišču doma Ivana Cankarja. — Zbor zaradi razdelitve diplom in formacije brigade, ki bo odšla na prosiavo dneva Slovenskih brigad. — Princič Egon. 5393-N

V Klubu kulturnih in znanstvenih delavcev bo v torek, 9. sept. ob 12. koncert opernih arij in duetov. Peta bosta solista ljubljanske opere Vilma Bukovecva in Miro Brajnik. 5383-N

Predstava mesta Ljubljane obveščamo, da bo v soboto, 6. sept. ob 12. redni mesečni preizkus električnih siren in gasilskih siren, ter siren v industriji zaradi ugotovitve njih izpravnosti. Ob določenih uri bo dan 1 minutni zvok siren v enoličnem tonu. — Mesni odbor PLZ glavnega mesta Ljubljana.

Radijske reklame: 20.00 Radijske beležke: 20.15 Zabavne melodije: 20.30 45 veselih minut v glasbi: 21.15 Kar po domače...: 22.15 Plesno glasbo igrajo znani orkestri. Oddaja: 22.30. 23.10 v nemškem jeziku: 23.10-23.25 v poljskem jeziku.

Obvestila

PUTNIK - LJUBLJANA

Objavljamo rezultate zbiranja nagradnega tekmovalja.

Štirinajstrednje bivanje v Portorožu je zadnja izmed 248. za tridnevni avtobusni izlet po Avstriji oziroma trodnevni izlet na Plitvička jezera je bila iztečena številka 6849. Lastnik nagradnega kupona 6145 naj se prijavi pri PUTNIKU v Ljubljani za dnevni izlet preko Vojke v Šiški v Trzin. Za brezplačni aranžman na nogometno tekmo Jugoslavija-Avstrija pa je bil iztečen nagradni kupon št. 3911.

Prosimo vse lastnike iztečenih nagradnih kuponov, da se takoj osebno ali pismeno javijo poslovalnici PUTNIK v Ljubljani. 6-N

BRECA TE CAKAI

Obinski odbor ZB NOV Apače priredi v nedeljo, dne 7. septembra 1952 ob 13. uri veliko tombolo na prostoru zadružnega doma v Apačah.

Glavni dobitek je 24. manjših dodatnih dobitek je med 450. Tombola bo ob vsakem vremenu.

Po končani tomboli bo prostora zabava. Cisti dobitek je namenjen za dograditev zadružne dvorane v Apačah, ker je delo že v polnem teku. Cena tombolski kartici je 30 dinarjev.

SD »ODRED« LJUBLJANA

priredi v soboto, dne 6. septembra ob 20. v Domu Ljudske milice — Slomškova 20 športno zabavo. Ples, jazz, bar, bogat srečolov. Vstopnina din 30. Vljudno vabljeno.

GLEDALIŠČE

GOSTOVANJE DRAME V Brdih

V nedeljo 7. septembra gostuje ansambel ljubljanske Dramе v Dobrovi ob 20. s Krefotivimi »Celjskimi grofici«. — Predstava bo na prosem.

V ponedeljek 8. septembra v Fojani ob 15. s Fingjarjevo »Razvalino življenja« in ob 20. v Humu z isto predstavo. Obe predstavi bosta v dvoranah Zadružnega doma.

KINO

KINO »UNION«: ameriški barvni film: »Zlomljena puščica«. — Tednik.

KINO »SLOGA«: francoski film: »Umor v pariški četrti. Tednik.

KINO »MOSKVA«: premiera ameriškega filma: »Prostor na soncu. Brez tednika. Predstave v vseh treh kinematografih ob 18.15 in 20.30. Prodaja vstopnic ob 17. daj.

KINO »BEZIGRAD«: amer. film: »Tarzan med lovci. Tednik. — Predstava ob 20.15 uri. Prodaja vstopnic ob 19. daj.

KINO »TIVOLI«: ameriški film: »Tarzan med lovci. Tednik. — Predstava ob 20.15 uri. Prodaja vstopnic ob 19. daj.

KINO »TRIGLAV«: premiera franc. filma: »Slavki v kletki. Tednik. — Predstava ob 20.15 uri. Prodaja vstopnic ob 19. daj.

KINO »SISKA«: premiera franc. filma: »Slavki v kletki. Tednik. — Predstava ob 18. in 20. uri. Prodaja vstopnic ob 17. daj.

KINO »DOM MILICE«: ameriški film: »Človek z divjega pade«. — Tednik. — Predstava ob 20. uri. Prodaja vstopnic ob 18. daj.

CELJE »METROPOL«: amer. film: »Srečanje s Frankensteinom«. — JESSENJE »RAJIO«: amer. film: »Sestra«. — »LETNI«: ameriški film »Winchester, 73«.

KOROSKA BELA: francoski film »Človek človeku«. — KAMNIK: nemški film: »Dekleta rešetkami«.

DOMZLAJE: ameriški film »Teška pot«. — VEVČE: ameriški film »Teška pot. INDIPLATI JARSE: angleški film »Ljubavna pesem«. 5380-N

RADIO

SPORED ZA SOBOTO

Poročila: 5.15, 6.00, 12.30, 15.00, 19.30, 22.00, 23.00. Dobra jutro dras poslusieli (Pezerski glasbeni spored) — vmes ob 5.20—5.25. Objava dnevnega sporeda: 5.50 do 6.00 Jutranje telovadbe: 6.10—6.30. Kam bomo šli na izlet? 6.30—6.40. Pregled šila in radijski kolektor: 12.00. Izlopernega sveta: 12.40. Z zabavna glasba — vmes objave: 13.00. Zelim Vas razvedriti: 14.00. Igra Vaski kvintet, pojeta Rezika Koritnik in Sonja Hočevar: 14.30. Radijske reklame: 14.40. Igra orkestra George Melachiora: 15.10. Zabavna glasba — vmes objave: 15.30. Zdravstveni nasveti: 15.40. Lankova slovesna orkestralna glasba: 16.00. Elna Leino: Finske balade — literarna oddaja (ponov.): 16.40. Veseli zvoki: 17.00. Koncert po željah naših poslušalcev: 18.00. Urednikova beležnica in pionirska pošta — Glasba za pionirje: 18.30. Slovenske narodne pesmi: 19.00. Radijske reklame: 19.30. Radijske beležke: 20.15. Zabavne melodije: 20.30. 45 veselih minut v glasbi: 21.15. Kar po domače...: 22.15. Plesno glasbo igrajo znani orkestri. Oddaja: 22.30. 23.10 v nemškem jeziku: 23.10—23.25 v poljskem jeziku.

DIJASKI DOM V NOVI GORICI

Uprava dijaškega doma v Novi Gorici sporoča, da je do pričetka pouka na gimnaziji še čas vložiti prošnje za sprejem v internat, — Internat sprejema dijake in dijakinje od prvega do osmega razreda gimnazije. — Uprava doma. 5378-N

NA DRAVNI GLASBENI SOLI NA JESENICAH

bo vpisovanje 8. 9. 10. in 11. sept. dopoldne ob 9. do 12. ure in popoldne ob 16. do 18. ure. Reden pouk se prične 15. septembra. Na soli se poučuje: klavir, violina, čelo, kontrabas, pihala in trobila. Pouk peje ter nauk o glasbi. Vse podrobnosti so razvidne iz oglasne deske. — Ravnateljstvo. 5378-a

SREDNJA KMETIJSKA SOLA V MARIBORU

podaljšuje vpis v prvi letnik do vključno 15. t. m. 5373-N

NA UCITELJSKU V PORTO-ROZU

bo vpisovanje dne 6. in 8. sept. t. j. dopoldne. Dijaki naj predlože zadnje šolske spise, in prijava, kolkovano s kolkom za 30 din.

V prvi letnik bodo sprejeti le tisti dijaki, ki so dovršili nižjo srednjo šolo najmanj s dobrim uspehom in ki so dopolnili štiriinajsto leto starosti.

Popravni izpiti bodo dne 5. sept. ob 8. uri.

Drugi del dipl. učit. izpita za učitelje tečajnike bo od 6. do 9. septembra. V tem roku bodo tudi popravni učit. diplomski izpiti.

NA GLASBENI SOLI V ŠT. VIDU

bodo sprejemni izpiti 8. septembra ob 15. do 18. ure, popravni izpiti 9. septembra ob 15. do 18. ure, vpisovanje pa 10. do 12. septembra ob 10. do 12. in od 14. do 17. ure. — Ostale podrobnosti na oglasni deski. 5333-N

SUG KOVINSKE STROKE LJUBLJANA-SISKA

Pričetek pouka za vse letnike: 15. septembra ob 8. Popravni izpiti 8. in 9. septembra. Vpisovanje 10. 11. in 12. septembra 1952. Preizkušnja za učence s preizkušeno predizobrazbo 10. septembra ob 8. Vse

SOLSTVO

VPISOVANJE V DELAVSKO GIMNAZIJU

bo od 5. do 10. septembra od 10. do 12. in od 18. do 18. na L. dr. gimnaziji v Ljubljani, Vegova ulica št. 4.

Prijavitelci, ki so v preteklem šolskem letu s uspehom dovršili razred, morajo predložiti prijavo izpolnjeno, novci pa poleg prijave še potrdilo podjetja ali ustanove o uslužbenem razmerju. — To potrdilo naj vsebuje:

a) podatke o poteku službovanja; b) izjavo o nezakonuženju; c) navedbo višine prejemkov (tudi izplačil); d) število družinskih članov.

Vsa pojasnila pri vpisu. Služatelje delavskih gimnazij v Mostah, Šiški in na Viču obveščamo da bodo popravni izpiti 11. in 12. sept. ob 16. na L. dr. gimnaziji Vegova 4.

Centralna ljudska univerza

UPRAVA INDUSTRIJSKE KOVINSKE SOLE LITOSTROJ

obvešča vse novo vpisane učence, da se prično sprejemni izpiti v popoldne, dne 8. septembra 1952, ob 8. uri jutraj.

ZAKETEK REDNEGA POUKA NA SREDNJI VETERINARSKI SOLI

v Ljubljani bo 15. sept. t. j. ob 8. uri jutraj. Prijave za vpis iz kolkovane z 30. — Vnina je poslati ravnateljskemu šoli do 12. septembra 1952. 5384-N

INDUSTRIJSKA KOVINSKA SOLA

pri Tovarni avtomobilov Maribor, obvešča učence internate, da se morajo javiti dne 10. septembra 1952. v internatu, eksternisti pa 11. sept. ob 6. uri v šoli. 5374-N

POPOLNA GIMNAZIJA V NOVI GORICI

Ravnateljstvo gimnazije v Novi Gorici javlja, da do nadaljnjega ne bo pouka. Pričetek pouka bo javljen v časopisju in na oglasni deski v gimnaziji. Ravnateljstvo. 5380-N

DIJASKI DOM V NOVI GORICI

Uprava dijaškega doma v Novi Gorici sporoča, da je do pričetka pouka na gimnaziji še čas vložiti prošnje za sprejem v internat, — Internat sprejema dijake in dijakinje od prvega do osmega razreda gimnazije. — Uprava doma. 5378-N

NA DRAVNI GLASBENI SOLI NA JESENICAH

bo vpisovanje 8. 9. 10. in 11. sept. dopoldne ob 9. do 12. ure in popoldne ob 16. do 18. ure. Reden pouk se prične 15. septembra. Na soli se poučuje: klavir, violina, čelo, kontrabas, pihala in trobila. Pouk peje ter nauk o glasbi. Vse podrobnosti so razvidne iz oglasne deske. — Ravnateljstvo. 5378-a

SREDNJA KMETIJSKA SOLA V MARIBORU

podaljšuje vpis v prvi letnik do vključno 15. t. m. 5373-N

NA UCITELJSKU V PORTO-ROZU

bo vpisovanje dne 6. in 8. sept. t. j. dopoldne. Dijaki naj predlože zadnje šolske spise, in prijava, kolkovano s kolkom za 30 din.

V prvi letnik bodo sprejeti le tisti dijaki, ki so dovršili nižjo srednjo šolo najmanj s dobrim uspehom in ki so dopolnili štiriinajsto leto starosti.

Popravni izpiti bodo dne 5. sept. ob 8. uri.

Drugi del dipl. učit. izpita za učitelje tečajnike bo od 6. do 9. septembra. V tem roku bodo tudi popravni učit. diplomski izpiti.

NA GLASBENI SOLI V ŠT. VIDU

bodo sprejemni izpiti 8. septembra ob 15. do 18. ure, popravni izpiti 9. septembra ob 15. do 18. ure, vpisovanje pa 10. do 12. septembra ob 10. do 12. in od 14. do 17. ure. — Ostale podrobnosti na oglasni deski. 5333-N

SUG KOVINSKE STROKE LJUBLJANA-SISKA

Pričetek pouka za vse letnike: 15. septembra ob 8. Popravni izpiti 8. in 9. septembra. Vpisovanje 10. 11. in 12. septembra 1952. Preizkušnja za učence s preizkušeno predizobrazbo 10. septembra ob 8. Vse

podrobnosti na oglasni deski v šoli. — Uprava. 5389-N

Zavod za gluho mladino v Ljubljani — logopedični oddelek — nadaljuje in sprejema novince za zdraviljenje govornih motenj predšolske in šol. mladine od ponedeljka 7. septembra dalje.